CHICAGO ILL 60637

CENTER ... LIBRARIES

І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 2. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го СІЧНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 5, 1972 No. 2. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 4 січня 1972

В АМЕРИЦІ

ГРУПА АРХЕОЛОГІВ СТУРБОВАНА тим, що останнім часом у ЗСА дедалі, то більше знищується рештки історичних місць та пам'яток науково - історичного значення. Археологи особливо стурбовані тим, що під час будівництв, прокладання нових шляхів тощо бульдозери вививають із землі й знищують речі та пам'ятки, які могли б дуже прислужитись науці. Дослідники домагаються, щоб у деяких стейтах було взято під нагляд влади ті місцевості, що можуть бути важливими для науки, зокрема в Делаверi, Кензасі, Вермонті й ін. стейтах.

У БАГАТЬОХ СТЕЙТАХ ЦЬОГО РОКУ будуть зреформовані агенції для боротьби проти занечищення води й повітря. Дотепер всюди такі агенції, або як їх ще звуть, „ради", діяли на базі тимчасової, принагідної праці. Щонайменше у 15 стейтах у 1972 році такі ради для боротьби проти занечищення оточення будуть зреформовані і стануть постійно діючими агенціями при стейтових урядах. Природознавці в ЗСА постійно критикували діяльність рад, що часто складалися з принагідних людей, не затруднених на повний час, і які не давали відповідних вислідів у змаганні за очищення й збереження природного оточення.

ГОЛОВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ДОРАДНИК президента Ніксона Герберт Стайн заповів, що започаткована в 1971-му році урядова контроля над заробітками й цінами не буде продовжуватись „у вічність". Однак, він не сказав, коли вона закінчиться. ЗСА вступили в 1972-й рік під певною урядовою економічною контролею, яка не надто пасує до вільної економічної системи.

З РАМЕНИ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ НА МАЙБУТНІ президентські вибори в цьому році вже офіційно зголосилися такі кандидати: сенатор Джордж МекҐоверн з Півд. Дакоти, сенатор Генрі Джексон із Вашингтону, колишній сенатор Юджін МекКарті з Міннесоти і посадник Ню Йорку Джон Ліндзі. До них незабаром офіційно приєднається сенатор Едмунд Москі з Мейну.

У МИНУЛОМУ 1971 РОЦІ ЗЛОЧИННІСТЬ У ЗСА збільшилася в загальному на 6 відсотків. Кількість важких злочинів зросла найбільше на передмістях і подекуди у сільських місцевостях. Зате у великих містах помітне деяке зменшення злочинности.

НА ФЛОРИДІ ПОМЕР МОРСЬКИЙ КАПІТАН Джозеф Серзан, який у заповіті попрохав, щоб його тіло кинули в море, яке він більше любив, ніж землю. Тіло капітана вивезли на яхті „Місс Флеґер" і на віддалі 40 миль від берега опустили в морські хвилі. Під час тієї церемонії на яхті була родина капітана і католицький священик, бо капітан був католицького віровизнання.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ВИСЛОВИВ бажання у своїй промові до десятків тисяч прочан на площі св. Петра в минулу неділю 2 грудня, щоб кожний християнин старався у 1972 році щоденно зробити якийсь бодай один добрий вчинок і щоночі перевірювати свою совість, чи не зробив чогось поганого.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕДВАРД ГІТ ПРИЙНЯВ запрошення від польського уряду і поїде в цьому році, у ближче невизначеному терміні, до Варшави з офіційними відвідинами. Британський і польський міністри закордонних справ вже обмінювалися відвідинами, але це буде перша після останньої світової війни візита британського прем'єра до комуністичної Польщі.

ГОЛЛЯНДСЬКИЙ КНЯЗЬ БЕРНАРД ЗВЕРНУВСЯ з закликом до всіх держав, щоб у цьому році прийшов зворот у підході до проблеми занечищення природи. Князь Бернард, чоловік голляндської королеви Юляни, є президентом міжнародної організації охорони звірят, зокрема дичини у різних країнах світу. У червні ц. р. має відбутися у Стокгольмі конґрес в справі боротьби проти занечищення природи.

У БЕЛЬФАСТІ В ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ВІДБУЛАСЯ в неділю 2 грудня ц. р. двогодинна демонстрація кількох тисяч учасників проти закону про арештування й притримування у в'язниці без суду і слідства політично підозрілих осіб. Той декрет став причиною затяжної терористичної акції підпільної ірляндської організації. Прем'єр Північної Ірляндії, Браєн Фолкнер, протестант, не хоче відкликати той декрет, звернений у практиці проти ірляндських католиків.

У ТОКІО КІЛЬКАСОТ ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ ПЕРЕВЕЛИ традиційну новорічну маніфестацію перед королівським палацом, підносячи оклики „банзай" — хай живе — у честь короля і його родини. Король Гірогіто з дружиною, двома синами і їх дружинами виходили кількакратно на балькон дякувати маніфестантам.

У Ню Йорку сподіваються підвищення цін на „сабвей" і автобуси

Ню Йорк. — Метрополітальне Транспортове Управління повідомило, що минулого тижня воно передало на розгляд урядової Комісії цін проєкт, за яким переїзд в один бік у цьому місті підземною залізницею „сабвеєм", або автобусом, буде коштувати не 30 центів, як дотепер, а 35 центів. Але представник Управління сказав, що коли стейтові й міські власті не подадуть відповідної фінансової допомоги, то доведеться підвищувати ціну за переїзд в один бік може й на 45 центів. Довший час уся транспортова система в Ню Йорку працює на дефіциті, не маючи змоги придбати більше нових вагонів для підземки і автобусів, відповідно ремонтувати старі, покращувати підземні станції тощо. Речник Комісії цін у Вашингтоні сповістив, що з Ню Йорку одержано прохання про право підвищити ціну до 35 центів, однак Комісія ще не винесла остаточного рішення в цій справі. Можна сподіватись, що коли будуть підвищені ціни за переїзд „сабвеєм" і автобусами, то напевно підвищаться ціни й за переїзд деякими тунелями та мостами. Метрополітальне Транспортове Управління змушене підвищувати ціни ще й тому, що для виконання найновішого контракту праці з двома професійними спілками, що нараховують круґло 40000 робітників, треба 150 мільйонів долярів, і ці гроші — на підвищену робітникам платню — треба зібрати з тих, хто користується міським транспортом. У свою чергу, стейт і місто мають також частково допомогти транспортовій системі в Ню Йорку.

— УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА І НАУКА БУЛИ ПРЕДМЕТОМ РОЗМОВ ПІД ЧАС ЗУСТРІЧІ ІСТОРИКІВ З ПРЕДСТАВНИКАМИ УНСОЮЗУ І „СВОБОДИ"

Під час зустрічі-гостини українських науковців з представниками УНСоюзу і „Свободи".

Ню Йорк. — Завдання, можливості і потреби української науки, зокрема історичної, як це промовисто виявила участь українських професорів-істориків в річній конвенції Американської Історичної Асоціяції минулого тижня, та завдання української громади і, зокрема, української студентської молоді, у використанні можливостей та виконанні завдань, були головними предметами розмов під час гостини-зустрічі, що їх влаштували УНСоюз та „Свобода" минулого четверга, 30-го грудня 1971 р. для українських учасників згаданої конвенції Американської Історичної Асоціяції. Зустріч-гостина відбулася в репрезентативному Атлетичному Клюбі у Ню Йорку і її відкрив коротким словом привітання головний предсідник УНС Иосип Лисогір, поздоровляючи Українське Історичне Товариство та зорганізованих в ньому істориків-професорів з їх замітним успіхом в зусиллях вивести українську історичну науку на широке американське і міжнародне форум, доказом чого була їхня активна участь у конвенції Американської Історичної Асоціяції. Від імени гостей вітали зустріч сеньйор-науковець проф. д-р Ілля Витанович та від імени Українського Історичного Товариства його секретар і гол. редактор журналу „Український Історик", проф. д-р Любомир Винар. Від Наукового Товариства ім. Т. Шевченка привітав зібраних проф. д-р Осип Андрушків. У дальших дружніх розмовах, в яких, крім згаданих, взяли участь професори: Степан Горак, Богдан Боцюрків, Роман Легедза, Євген Федоренко, Ярослав Пеленський, Володимир Гуцул, Володимир Трембіцький, Анна Процик, Олена Лукаш, інж. Атанас Мілянич, Володимир Микула, Степан Хемич та від господарів, крім п. Лисогора, Ярослав Падох, Петро Пуцило і редактори Антін Драган, який проводив зустріччю, Богдан Кравців і Зенон Снилик. Предметом окремої уваги під час розмов були такі справи, як дальша розбудова і завершення Інституту Українських Студій в Гарвардському університеті, встановлення і поширення українських студій в інших університетах, роля наукових товариств і асоціяцій і їх публікацій, зацікавлення українськими науковими дослідами американських та канадійських науковців, пекуча проблема наукових публікацій на українські теми, необхідність організації, впорядкування та відповідних приміщень для української наукової документації та архіву, приготування індексів українських публікацій та ряд інших справ, що їх можуть і бажають виконати українські науковці, якщо матимуть у цьому відповідну підтримку від громадянства. Чимало уваги віддано справам української науки і науковців в Україні та відгомонові там активности і досягнень української науки у вільному світі. Гостину-зустріч закінчив п. Лисогір, бажаючи всім Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року.

През. Ніксон зголошений до правиборів у стейті Ню Гемпшір

Конкорд, Н.Й. — Провід республіканського комітету для ведення кампанії за перевибір президента Ніксона на Президента ЗСА у президентських виборах 1972 року передав стейтовому секретареві стейту Ню Гемпшір зголошення кандидатури президента Ніксона до участи у правиборах, що відбудуться на терені цього стейту 7 березня ц.р. і будуть першими правиборами у ЗСА. Зголошення підписало яких 2 000 виборців і провідник комітету кол. губернатор Лейн Двінелл повідомив про це президента Ніксона, який має десять днів, щоб прийняти зголошену кандидатуру або відтягнути своє прізвище із списка кандидатів. Якщо президент Ніксон не відтягне свого прізвища до 14 січня ц.р., то він автоматично стане офіційним кандидатом. Згідно із заявою президента Ніксона під час пресової конференції в неділю 2 січня ц.р., він мав би проголосити своє рішення в справі офіційного кандидування до дня 14 січня. Водночас із цим зголосив свою участь у правиборах у стейті Ню Гемпшір, як кандидат від демократичної партії, сенатор Венс Гартке з Індіяни. Його зголошення підписало понад 3000 осіб. Ще перед тим, 21 грудня ц.р., свою кандидатуру для участи у правиборах зголосив особисто республіканський конґресмен Пол О. МекКлоскі з Каліфорнії. Реченець зголошень до участи у правиборах у стейті Ню Гемпшір минає в четвер цього тижня. Гартке сподівається виграти в цих правиборах. Він заявив, що візьме участь також у правиборах у стейті Індіяна, де вони відбудуться 2 травня ц.р. Водночас із цим повідомляють з Міннеаполісу, що демократичний сенатор Гюберт Г. Гомфрі вже в понеділок 10 січня ц.р. зголосить у Філядельфії свою кандидатуру для участи у президентських виборах.

Губернатор Кейгілл пропонує реформу в'язничної системи

Трентон. — Губернатор стейту Ню Джерзі Вілльям Т. Кейгілл виступив у понеділок 3 січня ц.р. під час пресової конференції із пропозицією провести основну реформу всієї в'язничної системи включно із передчасним звільнюванням в'язнів і покращанням умов життя, здоров'я і виховання у в'язницях стейту Ню Джерзі. „Тому, що частина нашої в'язничної системи — заявив губернатор Кейгілл — була створена ще в 19-ому сторіччі, то це ще не визначає, що ми мусимо користуватися методами 19-ого сторіччя в їх управлінні. Настала пора для Ню Джерзі, щоб започаткувати всі потрібні проґресивні заходи для того, щоб зробити ці місця корисними для суспільства." Зокрема Кейгілл плянує створити триособову раду, яка б опрацювала і здійснювала нові напрямні в перевихові і передчасному звільнюванні в'язнів, які на те заслуговують.

Новий посадник Філядельфії обіцяє завести порядок у його місті

Філядельфія. — Колишній комішенер філядельфійської поліції Френк Л. Ріццо, заприсяжений тут у понеділок 3 січня ц. р., як новий посадник Філядельфії, заявив у своїй інавґураційній промові, що він буде змагатися за старий стиль ладу: шукання праці, а не допомоги, довір'я, а не страху, за чистоту у місті і чесність в управлінні. Ріццо, який хлопцем мусів покинути навчання в середній школі і, ставши поліцаєм, дослужився становища комішенера поліції в цьому четвертому за величиною місті ЗСА, вийшов переможцем у виборах з листопаді минулого року, здобуваючи 50 000 голосів більше, як республіканський кандидат на посадника Течер Лонґстер. Промовляючи до зібраних на його інсталяції яких 3 000 осіб, посадник Ріццо обіцяв встановити лад і порядок у Філядельфії, не підвищувати податків і не зловживати поліційної влади. Водночас із цим він попередив, що не толеруватиме ніякої анархії чи ґенґів на вулицях. „Моє управління — сказав Ріццо — робитиме все можливе, щоб кожен міг працювати й вести своє підприємство без страху в будь-якій із частин міста". Ріццо має тепер 51 рік і є з походження італійцем.

Сенатор МекҐоверн закинув Ніксонові неправду у справі звільнення полонених

Вашингтон. — Демократичний сенатор Джордж МекҐоверн, один із кандидатів на президента, закинув президентові Ніксонові, що той „обманює" американський нарід, невірно представивши можливості звільнення американських воєнних полонених, які перебувають в руках північно-в'єтнамських комуністів. Президент Ніксон заявив у своєму радіо-телевізійному інтерв'ю в минулу неділю, що американські репрезентанти кількакратно заторкували з комуністами на Паризькій конференції справу полонених, сполучивши їх можливе звільнення з проголошенням дати відкликання всіх американських військ, але комуністи не хотіли про це говорити. Сенатор МекҐоверн твердить, що це не відповідає правді, бо Північний В'єтнам готов був звільнити американських полонених як тільки президент Р. Ніксон проголосить дату відкликання всіх збройних сил з В'єтнаму. За твердженням газет ця розбіжність полягає у різній інтерпретації комуністичного становища: комуністи зголосили так званих „сім пунктів" своєї мирової пропозиції, в яких погоджуються звільнити американських полонених, коли будуть відкликані американські війська з В'єтнаму, але водночас вимагають припинення всякої дальшої допомоги південно-в'єтнамському урядові і ставлять інші т. п. вимоги, для Америки неприйнятливі.

Пані Ніксон взяла офіційну участь в інавґурації президента Ліберії

Монровія, Ліберія. — Дружина президента Ричарда Ніксона, Пат Ніксон, взяла, як його репрезентантка, участь в урочистій інавґурації нового президента малої муринської республіки в Західній Африці, Ліберії, яка відбулася в минулий понеділок 3 січня 1972. Приявними на інавґурації в столиці Ліберії Монровії були президенти двох інших африканських держав, Мавританії і Слоневої Кости, та представники від 50 інших різних держав світу, але найбільшу увагу і виявів приязни притягала до себе пані Ніксон. Після інавґураційної церемонії, вона їхала вулицями Монровії у відкритому авті з новозаприсяженим президентом д-ром Вілліямом Тольбертом, 58-річним колишнім баптистським проповідником. У своїй інавґураційній промові през. В. Тольберт потвердив приязнь Ліберії з З'єднаними Стейтами, як базу політики й економіки Ліберії. Ліберія нараховує всього півтори мільйона населення. Вона була основана 150 років тому колишніми муринськими невільниками з Америки, які у честь свого звільнення назвали ту країну Ліберією. Стальний і гумовий американський промисл має найбільші інвестиції в Ліберії.

Злочинці викрали з готелю „П'єр" грошей і коштовностей на 1 до 5 мільйонів

Ню Йорк. — Речник поліції повідомив, що озброєні бандити останньої неділі викрали із сейфів у готелі у готелі „П'єр" грошей і коштовностей вартістю в один мільйон долярів. Але мешканці готелю вважають, що в 47 зламаних сейфах зберігалося грошей та коштовностей щонайменше на 5 мільйонів долярів. Поліція ствердила, що вся алярмова система, підключена в тому готелі до сейфів, не працювала, коли туди вночі увійшли бандити, бо двері були відчинені. Це є порушенням правил безпеки, однак, у готелі „П'єр" такі порушення траплялись уже не раз. Одна з клієнток готелю, уроджена німка, втратила у висліді того грабунку різних коштовностей, як припускають, на 2 мільйони долярів, хоча поліція визнала її втрату у висоті лише 500 000 долярів. Поліційний комишинер Патрік Морфі назвав крадіжку в готелі „П'єр" однією з найбільших у всій історії міста Ню Йорку. Поліція і 40 детективів намагаються знайти якісь сліди й познаки, щоб виявити злочинців, які минулої неділі стероризували обслугу готелю й гостей, погрожуючи їм зброєю, і забрали з готелю свою добичу.

ПОТРІБНО ЩЕ ТІЛЬКИ $3,000 ДО 100-ТИСЯЧНОЇ МЕТИ ФОНДУ УККА

Ню Йорк. — З канцелярії Українського Конґресового Комітету Америки інформують:

Підсумки збірки УНФонду за 1971 рік, зроблені на день 3 січня 1972 року, дають округлу суму: 92.000 долярів. До 30-го листопада 1971 року було зібрано 52.000 долярів, груднева кампанія увінчалася успіхом, бо дала вже 40.000 долярів. До осягнення наміченої мети, а саме, — зібрання на УНФонд 100.000 долярів, бракує ще 8.000. Збірка продовжується до дня 6-го січня 1972 р.

Зваживши на телефонічні повідомлення голів великих Відділів УККА, то в поштовій дорозі є вислані збірки з таких місцевостей і з такими сумами (заокруглено): Філядельфія, Па. — 1.500 дол., Дітройт-Схід, Гемтремк, Мич. — 1,000 дол., Чикаго, Ілл. — 1.000 дол., Ню Йорк, Н. Й. — 500 дол.., Сиракюзи, Н Й. 500 дол. і Гартфорд, Конн. — 1,000 долярів. Деякі інші Відділи УККА зголосили свої менші посилки. З цьогорічної табелі Прикладних Громад у збірці УНФонду випали громади: Оборн, Н. Й., Лос Анджелес, Каліф., Виппані, Н. Дж., Картерет, Н. Дж., Акрон, Огайо. З тих Відділів УККА немає повідомлень, чи збірка переведена, а коли так, то скільки вона дала. Покищо, маємо повідомлення на зібраних і пересланих 5.000 долярів, що дало би суму: 97,000 долярів.

Як бачимо з нашої аналізи, то до закінчення успішної грудневої кампанії, щоб осягнути 100.000 долярів, бракуватиме лише 3.000 долярів. Ми переконані, що знайдеться ще 150 громадян, які вплатять свій Національний Даток за 1971 рік в тих останніх трьох днях і тим самим буде виповнена намічена сума збірки.

В дні 10-го січня буде виготовлений в канцелярії УККА список Відділів УККА з поіменним зазначенням їх голів і референтів УНФонду, які трудилися при збірці Національного Датку в 1971 році. Цей список буде опублікований в пресі.

На цьому місці висловлюємо всім Жертводавцям нашу подяку і признання, бо без їх зрозуміння ваги праці УККА навіть найбільший труд збирачів УНФонду не приніс би належного успіху. Почуття добре сповненого громадського обов'язку буде їм найкращою подякою.

Президент Пакістану заповідає звільнення лідера бенґальців Рахмана

Карачі, Пакістан. — Пакістанський президент Зульфікар Алі Бутто, промовляючи до яких 100.000 осіб у колишній столиці Пакістану Карачі у минулий понеділок 3 січня 1972, відкликався до своїх масових слухачів, чи вони вважають, що треба звільнити Шеїха Маїбуру Рахмана, що його попередній пакістанський президент, ген. Мохаммад Яхія Хан, арештував був 25 березня мин. року. Коли він почув загальне потвердження свого запиту, він проголосив, що Шеїх Маїбур буде „без застережень" звільнений, але не подав дати, коли це станеться. У виборах в грудні 1970 року так звана Авамі-Ліґа, що її очолював Муїбур Рахман у Східньому Пакістані, отримала 167 мандатів на всіх 169 із Східнього Пакістану і таким чином здобула більшість у загально - пакістанському парляменті. Але президент Яхія Хан не скликав парляменту і не визнав права Рахмана стати пакістанським прем'єром, тільки арештував його, перевіз до західнього Пакістану і довів спровадженими із Західнього Пакістану військом та поліцією масові репресії проти бенґальських патріотів, однодумців Рахмана. Це спричинило втечу 10 мільйонів людей до Індії і війну Індії проти Пакістану. Після упадку Яхія Хана в грудні минулого року його наступник Алі Бутто замінив в'язницю, в якій перебував Рахман, на хатній арешт і перевів із ним засекречену коротку розмову. Рахман буцім-то із в'язниці запропонував був президентові Яхія Ханові своє посередництво під час індійсько-пакістанської війни, але Яхія Хан відкинув цю пропозицію. Загально вважають, що як тільки Шеїх Маїбур Рахман появиться в столиці колишнього Східнього Пакістану Дакка, то він стане президентом новопроголошеної там бенґальської держави, Банґля Деш. Але пакістанський президент Бутто сподівається, що Рахман погодиться на певний державний зв'язок Бенґалії із Пакістаном.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

70-ЛІТТЯ ВЛАДИКИ БОРИСА

Вінніпеґ. — Заходами Ювілейного Комітету, у Вінніпезі в грудні мин. року відзначили 70-ліття з дня народження Владики Бориса — Єпископа Саскатуну й правлячого Єпископа Середньої Єпархії Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Роковини відзначено вдячним молебнем у Катедрі пресв. Тройці та прийняттям, на якому виступив між іншими батько Єпископа-Ювілята — 94-річний отець Тит Яковкевич.

ДВІ ПОДІЇ У САСКАЧЕВАНІ

Канора, Саск. — У цій канадійській хліборобській області — у двох українських родинах сталися дві різні події. Недалеко від Канори на фармі Івана Ойстрика сталася пожежа, внаслідок якої згоріли дві великі будови, біля 1000 бушлів зерна та деякі сільсько-господарські машини. Той же тижневик „Вільний Світ" із Вінніпеґу, в числі з 27 грудня мин. року, повідомив, що дочка пожежника-добровільця в Канорі Олександра Дениса, Соня Н. Денис, здобула серед багатьох кандидатів стипендію „Скот Фаєр Превеншон Меморіял Бурсарі", яка значно допоможе їй під час навчання. Соня Денис є вже студенткою першого курсу Саскачеванського Університету.

ДРАМАТИЧНИЙ МОЛОДЕЧИЙ ГУРТОК

Аделаїда, Австралія. — Молодечий драматичний гурток при Осередку СУМ у Аделаїді з гарним успіхом кілька разів показав виставу п'єси Г. Квітки-Основ'яненка „Сватання на Гончарівці", режисер Б. Потежний. У виставі беруть участь 28 осіб. Драматичний гурток відвідав з цією п'єсою-комедією місто Мельборн, виступав також у Саншайні. Гурток існує від 1964 року, рецензент у „Вільній Думці" ч. 45/1971 назвав його „здібним молодим колективом".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мрії про Білий Дім

Відомий коментатор Стюарт Алсоп вмістив у „Нюзвіку" з 3-го січня ц. р. статтю „Стассенізація", в якій звертає увагу на дивний американський феномен: поважні люди раз-у-раз зголошують свої кандидатури на президента Америки, дармащо всі довкола і, мабуть, вони самі знають, що не мають найменших шанс не то стати президентом у загальному голосуванні, а й отримати номінацію на партійній конвенції. Термін „стассенізація" викуваний з імени Гаролда Стассена, колишнього губернатора Міннесоти й пізнішого президента Філядельфійського університету, який кількакратно зголошував свою кандидатуру на президента ЗСА і ні разу не дістав призначення від республіканських конвенцій.

Минулого тижня зголосились ще два такі кандидати: по демократичному боці нюйоркський посадник Джон Ліндзі, по республіканському — конгресмен Джон Ешбрук з Огайо. Ліндзі щойно минулого року перейшов з Республіканської до Демократичної партії, а балянс його діяльности, як посадника Ню Йорку, такий сумний, що його однопартійний сенатор злобно заявив, що на місці Ліндзі він проголосив би свою кандидатуру не в Маямі Біч, на Флориді, а не на Алясці. Хоч Ліндзі твердить, що ніхто з його суперників, включно з президентом Ніксоном, не знає потреб „сірих людей" так, як він, і хоч він дійсно дещо популярний між молоддю і неграми, як ліберал, проте не має найменших шанс на номінацію на демократичній конвенції. Те саме стосується двох інших, поруч із Ричардом Ніксоном республіканських конгресменів. Пол Мек-Клоскі кандидує тому, що Ніксон — „надто правий", а Джон Ешбрук тому, що Ніксон — „надто лівий". Обидва зголосили свої кандидатури для демонстрації — коштом сотень тисяч долярів, потрібних для кожних правиборів. По демократичному боці офіційно зголошені та потенціяльні такі кандидати: сенатори Джордж МекҐоверн, Генрі Джексон, Едмунд Моск, Гюберт Гомфрі, Венс Гартке і Едвард Кеннеді, кол. сенатор Юджин МекКарті і посадник Лос Анджелесу Сем Йорті.

Це справді суто американський феномен, який зродився з надто великої персональної амбіції і надто великого добробуту. Бути президентом — це мрія кожного американського хлопчини. Недобре, коли дитячі мрії і забаганки виявляються у дозрілому віці.

Свіжа могила

З кінцем минулого вже 1971-го року, точно 28-го грудня, на вже від деякого часу переповненому газетному цвинтарі виросла ще одна могила, цим разом із Давидовою зіркою, в якій поховано жидівську щоденну газету „Джуїш Морнінґ Джорнал", один із найстарших і найбільших в ЗСА щоденників жидівською мовою, що мав 38.000 передплатників і появлявся без перерви 57 років. Причина смерти — невиліковна недуга, на яку хворіють, мабуть, усі етнічні газети та багато американських: недостача фондів. Правда, вже чергового дня почала появлятися нова жидівська щоденна газета, „Ідише Цайтунг", але це справи не змінює, коли мова про „Джуїш Морнінґ Джорнал".

З повідомлення в „Ню Йорк Таймс" виходить, що „Джуїш Морнінґ Джорнал" помер таки справді несподівано, бо про його припинення довідався в останній хвилині навіть його редактор. З цього ж повідомлення виходить, що „Джорнал" мав 38,000 тиражу, затруднював 110 працівників і його щотижневі виплати працівникам становили 18,000 долярів. Видавці вияснили, що вони мусіли оплачувати свій персонал американськими ставками, але їхні прибутки з передплат та оголошень в жадному разі не дорівнювали прибуткам американських газет.

Кожне повідомлення про припинення газети викликає не тільки жаль, але й тривогу, зокрема в нашій українській пресі. Сьогодні ми ще можемо похвалитись двома щоденниками та цілим рядом тижневиків, місячників і неперіодичних публікацій, але як довго вони можуть вдержатись при житті в теперішніх обставинах? При іншій подібній нагоді вже було на цьому місці сказано, що газети самі не вмирають: їх убивають „обставини", а добивають читачі. Вистачить переглянути редакційну кореспонденцію тільки за один день, щоб пізнати, в чому справа: максимальні вимоги до газети при мінімальних зобов'язаннях у відношенні до неї. Від газети вимагається повної підтримки багатьох акцій, „бо це — національна справа", але тільки деяка частина громадян і читачів виявляє зрозуміння, що газета сама по собі є такою ж „національною справою". Якщо такого зрозуміння не буде, то раніше чи пізніше на газетному цвинтарі опиняться і наші публікації. А хрестик над ними був би рівночасно хрестиком над розвитком нашого громадського життя.

І. Вовчук

ТРИ СИЛИ ЗУСТРІЛИСЯ

(2)

В байдужості криється небезпека

При обговоренні індійсько-пакістанського конфлікту в ОН стався перший зудар трьох.

Московська делеґація, звичайно заграваючи на національно - визвольних рухах народів, які в СССР поборюється не менш жорстоко, як то було з бенґальцями у Східньому Пакістані, своїми трьома „ветами" заблькувала всі заходи в справі припинення індійсько - пакістанської війни. Делеґації ЗСА і Китаю, поминаючи політичні причини напняття, що довели до війни, вимагали негайного її припинення. Проголосивши невтралітет в індійсько - пакістанському конфлікті, Вашингтон фактично підтримував політику центрального уряду Пакістану на чолі з ген. Яхія Ханом, яка й довела до війни. „Ню Йорк Таймс" з 9 грудня, вказуючи на запопадливість Уряду ЗСА в підтримці пакістанського президента, твердив, що „байдужість до боротьби гноблених народів залишається прикметним для урядової політики".

Байдужість до боротьби поневолених і гноблених націй за державну незалежність крис в собі найбільшу небезпеку для зовнішньої політики Вашингтону. Велика помилка його ще й в тому, що байдужість його часто переходить у неприхильність. А це вміло використовує Москва в боротьбі за опанування світом. Виглядає, що у Вашингтоні ще не позбулись наївної віри у миролюбні запевнення московських дипломатів з їх посиланнями на „заповіти" В. Леніна. А в тих „заповітах" накреслено виразно, як конечність, „викликати міжнародну революцію" (т. 23, ст. 17, 3 вид.).

Коли викликати? На це в „заповітах" дано таку відповідь: „Як тільки ми станемо настільки сильними, щоб перемогти ввесь капіталізм, ми негайно вхопимо його за петельки" (Т. 24, ст. 500, 3 вид.).

Важко зрозуміти байдуже наставлення американської політики до боротьби поневолених націй з її негативним наставленням до „сепаратизмів", як то було у відношенні до Біяфри, а нині у відношенні до Бенгла Дешу. Не хочеться вірити, що політики Вашингтону забули американський шлях боротьби за унезалежнення від Великобританії.

При розплутуванні індостанського вузла на перших зустрічах трьох ЗСА мали розв'язувати рівняння з дуже багатьма невідомими. І, як заявив представник московської делеґації в ОН, „це сталося перший раз в історії, що ЗСА і Китай зазнали поразки разом".

Бенґальський політичний вузол

Напруга в Індостані — річ давня. Вузол її зав'язано в 1947 році після розділу британської колоніяльної імперії на Індостанському півострові на дві держави: Індійський союз (з 1950 р. — республіка Індія) і Пакістан. За критерій розподілу англійські політичні мірничі взяли релігійний склад населення. До Індії включено різні народи, які переважно ісповідують індуське віровизнання — індусів, а до Пакістану переважно мусульман.

Пакістан викроєно з двох частин: Західній Пакістан — біля 60 мільйонів населення і Східній Пакістан — біля 45 мільйонів населення. В Західньому Пакістані населення складається з таких головних національностей: паджабців, пуштунів, синдхів, белуджів. В Східньому Пакістані, що є східньою частиною Бенґалії, 95% населення становлять бенґальці. Народ стародавньої культури, окремішнього історичного укладу, яким вони гордяться, з окремою мовою, літературою. Західня частина Пакістану відділена від Східнього Пакістану (Бенґалія) на 1000 миль територією Індії. Зв'язок між двома частинами однієї держави здійснювався головно повітрям і морем навколо Індостанського півострова.

Відносини між двома частинами Пакістану ніколи не були добрими. За останні роки вони далеко погіршилися внаслідок централістичної політики уряду Яхія Хана. Рівень життя бенґальців далеко нижчий, як у Західньому Пакістані. Хоч вони становлять 60% населення всього Пакістану, але на долю Східнього Пакістану припадало менше як 40% всіх асигнувань на розвиток провінції. Поруч з економічною нерівністю практиковано політичні обмеження: бенґальцям утруднювався доступ на вищі становища в урядових установах і в армії. Дискримінаційна політика уряду супроти бенґальців завершувалась безглуздим його намаганням запровадити єдину державну мову урду, яку в провінції вживало не більше як 2% населення.

Все це викликало виникнення національно - політичного руху серед бенґальців. Виникли політичні партії, які домагалися національної автономії.

Почалася боротьба за національні і соціяльні права та політичну свободу. В грудні минулого року Національна Ліґа, очолена Муджибаром Рахманом, що домагалась соціяльно - економічних реформ і національної автономії, одержала більшість при виборах до парляменту. Уряд, замість реформ, відповів посиленими репресіями. М. Рахмана під час переговорів ув'язнено. Над бенґальцями вчинено жорстокі розправи війська при допомозі танків і авіяції.

Майже рік тривала жорстока розправа уряду над бенґальцями. Масові розстріли і ув'язнення були звичайним явищем. Біля 10 мільйонів бенґальців, рятуючись від них, утекли до Індії. Як реакція на урядові розправи у Східньому Пакістані виник рух за незалежність Бенгла Дешу. Почали формуватись і рости збройні загони сил визволення, „мукті бахіні". А на початку грудня ц. р. спалахнула війна.

(Закінчення буде)

Степан Женецький

З'ЇЗД ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ

Українська підсовєтська преса повідомила, що в днях 16-17 листопада ц. р. відбувся в Києві, в Колонному залі фільгармонії, третій з'їзд Спілки Журналістів України, в якому взяли участь працівники преси, телевізії і радіо України. Звітну доповідь виголосив діючий голова Спілки, відповідальний редактор газети „Правда Украины", В. Сіробаба.

Ця звітна доповідь цікава для нас тим, що вона дає деякі інформації про саму Спілку Журналістів України — скільки вона має членів, відділів тощо, хоч не подає, чи до Спілки належать тільки журналісти українського роду, чи й журналісти не-українці, що проживають на Україні. Цікаві для нас також подані у звіті інформації про кількість газет і журналів, що появляються під сучасну пору в Україні, хоч тут звітодавець не сказав усієї правди: говорячи про кількість газет, він не подав, що більшість, головним чином великих газет і журналів в Україні, виходять двома мовами, — українською і московською. Навіть сам звітодавець є відповідальним редактором „Правды Украины", яка появляється московською мовою. Говорячи про тиражі поодиноких газет і журналів, він не подав, скільки з тих тиражів припадає на українськомовні, а скільки на московськомовні газети й журнали.

На Україні виходить тепер 16 республіканських, 60 обласних, 506 міських і районних, близько півтори тисячі т. зв. багатотиражних газет, понад 500 журналів і видань журнального типу — звітував голова правління Спілки Журналістів України, В. Сіробаба.

Разовий тираж (тобто одноразовий наклад усіх журналів) в Україні перевершив 30 мільйонів примірників. Газета „Радянська Україна" має тираж 540 тисяч примірників, „Правда Украины" — понад 500 тисяч, „Робітнича Газета" — понад 320 тисяч, „Молодь України" — 875 тисяч. Журнал „Радянська Жінка" друкується загальною кількістю 1 мільйон 650 тисяч примірників, а „Перець", гумористично - сатиричний журнал, перевищив двомільйоновий наклад.

Великою популярністю, говорив звітодавець, користуються дитячі видання. Газета „Зірка" має тираж 2 мільйони 470 тисяч примірників, а газета „Юний Ленінець" — 1 мільйон 650 тисяч; журнали: „Барвінок" — 1 мільйон 300 тисяч і „Малятко" — 640 тисяч примірників.

Зі звіту довідуємося, що на Україні працюють 15 телестудій республіканських і 25 обласних радіокомітетів, 20 радіоредакцій у великих містах.

На Україні діє велике газетно-журнальне видавництво „Радянська Україна" і дев'ять обласних видавництв. Звітодавець хвалився, що лише протягом минулої, восьмої, п'ятирічки збудовано додатково 5 обласних, 11 міських і 34 районові друкарні.

Спілка Журналістів України, звітував В. Я. Сіробаба, налічує нині понад 6 тисяч членів, які об'єднані у 25 обласних і 420 первинних організаціях.

Для заохочення творчої праці працівників преси, телевізії і радіо, Спілка Журналістів України проводить тематичні і жанрові конкурси. За кращі публіцистичні твори щороку присуджуються премії імени Ярослава Галана з врученням нагрудної медалі і 500 карбованців.

„Нагороджування" першунів за найкращі статті на журналістичних конкурсах в Україні з врученням їм „нагрудної медалі" імени Ярослава Галана — найбільша наруга над національною гідністю українських журналістів: найкращих журналістів нагороджують медалею імени журналіста-негідника, який знеславлював українство! Мабуть, більшої наруги над гідністю журналіста, як це робить Москва, немає ніде в світі.

У своїх виступах делеґати з'їзду відмічали, що організації Спілки „постійно дбають про зростання майстерности журналістів", зосереджують їх зусилля на показі „багатогранного життя і надхненної праці нашого народу". Дискутанти стверджували, що політичні, економічні й соціяльні накреслення 24-го з'їзду Комуністичної Партії України, завдання нової п'ятирічки становлять найбільш актуальну тематику для кожного друкованого органу, всіх працівників преси, телевізії і радіо.

З цього ясно виходить, що партійні головачі вимагають від українських журналістів в Україні, щоб вони постійно писали про 24-ий з'їзд КПУ, про нову п'ятирічку і закликали читачів української підсовєтської преси до посиленої праці для „побудови комунізму", якого ніяк не можуть збудувати.

З'їзд обрав правління Спілки Журналістів України, Ревізійну комісію та делеґатів на третій з'їзд журналістів Совєтського Союзу.

На пленумі Правління Спілки Журналістів України обрано головою Правління відповідального редактора „Правды Украины" Володимира Я. Сіробабу, першим заступником — відповідального редактора журналу „Радянська Жінка" Нінель Приходько, заступниками: відповідального редактора журналу „Перець" Федора Маківчука і голову Державного Комітету Ради Міністрів УССР по телевізії Миколу Скачка; Секретаріят вибрано у складі 11 осіб.

Великою ганьбою для українських журналістів є те, що головою Спілки Журналістів України з'їзд обрав, чи вірніше переобрав, як судити з прізвища, малороса Володимира Сіробабу, що є редактором московськомовної газети „Правда Украины". А це в свою чергу свідчить з одного боку про загальне обмосковлення української преси в Україні, а з другого — вказує, що Москва так тероризує українських журналістів, що вони бояться обрати головою своєї Спілки українця.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КАЛЕНДАР Є КАЛЕНДАР

Читачам напевно не треба пригадувати малої скромної книжечки, яка звичайно носила назву „Перша читанка після букваря". Такою першою книжечкою після букваря, після скромної народної школи, в українській дійсності довгими десятиліттями був календар.

Це була читанка, це була енциклопедія, це була ціла бібліотека, це була рідкість, це була велика рідкість, бо його не кожний мав. Хто його мав, то був у селі мудрим чоловіком.

В календарі друкували календарні відомості, а крім них цікаві вістки з історії, науки, природи. Календарі мали своє коло читачів, звичайно малописьменних селян та міщан, тому й були календарі певним свідоцтвом культури нижчих верств суспільства.

З часом у календарях стали появлятися статті на цікаві теми, і тоді вже календарі стали не просто календарями, але календарями-альманахами. Але істота самого календаря від того на багато не мінялася: він лишався календарем, і його не можна було прирівнювати до збірників, антологій, призначених для освіченіших верств.

Сто літ тому (це буде року 1973), коли у Львові засновано Наукове Товариство імени Тараса Шевченка, Галичина була країною календарів. По ста роках Галичина вже призабула про календарі, бо це вже країна високих шкіл, масової письменности населення, численних бібліотек, декількох часописів і т. д.

Чи можна було б у століття від заснування НТШ у Львові відзначати таку виняткову подію виданням календаря? Якби большевицька влада року 1973 видала на відзначення століття НТШ звичайний популярний календар, ми тут, у вільному світі, мали б вийти на вулиці великих міст тисячними масами з голосним протестом проти такого зневажання нашої найстаршої наукової установи, яку навіть часом називаємо Першою Українською Академією Наук.

Наші можливості на еміґрації дещо скромніші, ніж у большевицької влади в Україні. Але й при найбільшій біді не сміємо увіковічнювати столітній ювілей НТШ виданням календаря, хоч би з додатком і альманаха.

У „Свободі" ч. 213 подано, як радісну вістку, навіть і з знімкою учасників наради, що представник НТШ і Редакція „Свободи" погодилися на тому, щоб на відзначення пам'ятних столітніх роковин НТШ спільно УНСоюз і НТШ видали КАЛЕНДАР - Альманах, присвячений століттю НТШ.

Перестаньмо думати категоріями передстолітніх „загумінківців", коли календар за скількись там грейцарів чи може й за цілого ринського, то вже був не абиякий культурний здобуток Галицької України.

Думаймо категоріями людей, оплачуваних доляровою валютою! Конкретно УНСоюз може видати в популярній формі Календар-Альманах для всіх своїх 20.000 передплатників, серед яких є й люди невеликої освіти, але НТШ для відзначення свого століття мусить видати справжній науковий збірник!

Цей збірник буде репрезентувати українську науку за сто літ перед нашими нащадками і перед культурним світом. Це буде справжня політика, це буде справжня пропаганда української справи перед і ворогами і перед приятелями!

Науковий збірник з будь-якої нагоди це справа не комерційна, його не продають, його розсилають задарма. Хто ж має оплатити такий не комерційний збірник? Трохи мусить дати на ту ціль саме НТШ, решту — автори тих наукових праць, які там будуть надруковані. Бо це для них слава, це пропаганда їхньої наукової праці, і до того майже всі вони оплачувані доляровою валютою, так що не тяжко буде вкласти якусь невеличку суму на оплату друку своєї праці.

За інших авторів з країн не долярової валюти або взагалі матеріяльно не забезпечених друк їхніх статтей можуть оплатити численні й таки заможні організації, які не треба називати, вони й самі до цього зголосяться!

Зменшити розвагові видатки на балі, полети літаками в різні кінці світу й хоч частину тих видатків повернути на видання Наукового Збірника для відзначення століття НТШ.

Якщо ми шануємо себе, якщо ми поважаємо нашу науку, наших науковців і наші наукові установи, то мусимо видати Науковий Збірник, а не календар, бо календар є календар, і коли ми будемо переступати пороги Шератон - Готелів, то лише з гордістю, що маємо наукову установу столітньої давности! Яку ми вшанували тисячосторінковим Науковим Збірником!

Гаврило Гордієнко

Філядельфія

ЖИВИЦЯ

Смолу зі смереки —
[сльозу материнську
Візьму із собою в дороги
[далекі
Ненько гуцульська, не плач,
[не журися,
Чекайте на мене, зелені
[смереки.

Як ноги заблудять
[без рідних стежинок,
Як мову Черемоша чути
[не буду,
Хай запах живиці
[мій спомин оживить,
Хай мамина співанка
[серце розбудить

Смолу смерекову —
[сльозу променисту
Беру із собою в дорогу
[раннюю,
Щоб можна вернутися
[знову в дитинство,
Щоб можна до неньки
[вернутися знову.

Розтоки на Гуцульщині, 1970

Марія Влад

Віра Кохно і син Валентин

ТРЕТІЙ МИТРОПОЛИТ УАПЦ ІВАН ПАВЛОВСЬКИЙ

(3)

В церкві було два хори. Один складався переважно з професійних співаків, навіть оперових, яким платили досить поважну суму за кожну відправу. Цей хор співав на пізній Літургії і на всенічних. Другий хор — „народний", співав на ранній Літургії і в буденні дні. Керувала ним паніматка Віра Кохно. Піклювались хорами сам митрополит і парафіяльна рада. Два-три рази на рік професійний хор влаштовував духовні концерти з творів українських композиторів. Відбувалися концерти колядок та щедрівок.

Митрополит Іван любив, щоб Служби Божі відправлялися урочисто не тільки в свята, а й в звичайні неділі. Собор завжди був переповнений. Причет добре підібраний. Настоятелем був протоієрей Микита Кохно, вихованець Київської Духовної Семінарії, який восьмирічним хлопчиком співав у митрополичому хорі Києво-Печерської лаври, де й виховувався. Мав він драматичний тенор і був дуже музикальний та ретельний у відправах. Протидияконом був о. Микита Яровий. Коли большевики закрили церкву, то лише із-за прекрасного голосу прийняли його до Київської капелі бандуристів.

Перед кожною відправою, особливо перед великими святами, митрополит скликав причет і обговорював, як найкраще і найурочистіше провести свято. У Великому пості ввесь причет виходив з вівтаря і йшов до місця, де стояла Голгота. Брали хрест і несли на середину церкви. Головний тягар лежав на плечах митрополита, так само, як на плечах Ісуса Христа, коли ніс Він хреста на Голготу, де його розп'яли.

На Успіння, на прохання митрополита, сестрицтво одягало маленьких дівчаток у білі вишивані суконки, блюзочки з підтичкою. Обхід відбувався всередині церкви, бо влада не дозволяла робити обходу довкола храму. Перші йшли найменші дівчатка з живими квітами в руках, за ними старші сестри у вишиваних сорочках, а потім духівництво і вірні.

На Різдво в церкві завжди був вертеп, відбувався концерт колядок і щедрівок. Навесні і влітку митр. Іван кликав мене до себе в суботу і просив назбирати польових квітів і уквітчати йому жезло.

У відродженій на 1-му Всеукраїнському Православному Церковному Соборі УАПЦ відновлено старі українські звичаї і обряди, зліквідовані московською Церквою. Зокрема відновлено загальну сповідь, духівництву дозволено голитися, мати коротке волосся і поза церквою носити світський одяг. Натомість заборонено брати гроші за треби в храмі й поза ним. За треби вірні вносили титареві добровільну пожертву і в церквах стояли карнавки на пожертви. Духівництво ж одержувало місячну платню: митрополит — 200 карбованців, настоятель — 150, протодиякон — 125. При тодішніх цінах на такій платні дуже тяжко було утримати родину, а ще до того бути „служителем культу", тобто особою, позбавленою всяких прав.

Але все це виходило на добро Церкви й духівництва, звільнюючи їх від закиду „експлуатації трудящих" і „безжурного життя". Загальна ж сповідь усувала загрозу виявлення таємниці сповіді, як то, на жаль, бувало в московській Церкві у дореволюційні часи.

Митрополит Іван твердо дотримувався усіх цих змін. Найбільше уваги присвячував він призначенням нових священиків. Усе це високо поставило Церкву й духівництво в очах вірних.

На Великдень 1933 року стався такий випадок. Церква так переповнилась народом, що деякі люди почали непритомніти. Тоді митр. Іван запросив певну кількість чоловіків до вітаря. Після відправи підійшов до митрополита молодий чоловік, представився і заявив, що мусить стати посередником між батьком і матір'ю, бо між ними зайшла велика ворожнеча з-за того, до котрої церкви ходити: батько ходить до української, а мати до російської. Синові набридла та постійна сварка, і він вирішив сам піти в обидві церкви і переконатися, хто з батьків має рацію. Бувши під час Служби Божої у вівтарі, близько митрополита й духівництва, він на власні очі переконався, що батько має рацію. З того часу його батьки стали активними й жертовними парафіянами української церкви.

У 1934 році з наказу Москви столицю „суверенної" УССР перенесено з Харкова до Києва і всі керуючі митрополити мусіли туди переїхати. Довгенько митр. Іван відтягав свій переїзд, але після Великодня 1934 р. мусів таки виїхати з Харкова.

У день від'їзду, в неділю, відбулася остання, прощальна урочиста Служба Божа. В храмі й навколо зібралась сила-силенна народу. На Літургії протодиякон уперше пом'янув митроп. Івана вже як митрополита Київського і всієї України. А під час прощальної проповіді митр. Івана вся церква ридала. Прощався він з кожним — чоловіками, жінками, дітьми, дарував на згадку власноручно підписаний псалтир, мінею або часословець з надією, що люди їх збережуть.

Після прощання треба було готуватися до виїзду, бо потяг відходив о 5 годині дня. Багато вірних зразу вирушили на Південний вокзал, а велика частина чекала біля церкви, щоб їхати разом з митрополитом. Всі трамваї були забиті парафіянами, які тримали в руках квіти.

Прибувши на вокзал, ми побачили масу народу на пероні. Дивлячись на митрополита й причет, люди почали плакати, плакав і митрополит.

Мій батько мав також переїхати до Києва, але парафіяни попросили митрополита залишити його в Харкові.

Сумно стало нам усім без улюбленого проводиря, у якого в тяжкі хвилини кожний знаходив підтримку і заспокоєння, хоч сам він мав багато більше турбот.

*

Отця І. Павловського наш батько знав з першого року його священства в Лебедині, а потім у Лип'янці, куди батько перейшов учителювати з лебединської школи. Їхня співпраця довела до того, що на початку 1922 р. архиєп. Іван у Черкасах висвятив Микиту Кохна на священика. Після обрання єпископа М. Борецького на митрополита Київського в 1927 р. о. М. Кохна призначено настоятелем його катедри в Єлисаветграді (т. зв. Грецького собору) і керуючим Єлисаветградської округи. У 1930 р., коли у зв'язку з процесом СВУ влада відібрала цей Собор від УАПЦ і передала „обновленцям", батько залишився без парафії.

(Далі буде).

ПРОТОКОЛ

27-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Hotel Statler Hilton, Cleveland, Ohio в тижні від 18-го до 23-го травня 1970 року

(6)

Звіт заступника Головного Предсідника УНСоюзу Богдана Зорича

(Продовження)

СУМАРИЧНІ ВИСНОВКИ КАЖУТЬ

УНСоюз у Канаді ввійшов на шлях серйозно-ділової асекураційної праці. Він значно випередив відтинки многогранної дії УНСоюзу від стандартних метод праці і започаткував асекураційну ділянку як одну з дуже важливих українсько-громадських акцій, яку на чоло наших завдань висуває історична потреба української спільноти. Завдання цього характеру — це вже боротьба за цілість українського національно-політичного й культурно-духового життя українців поза етнографічними землями України, а згідно з вимогами й закономірністю визвольної боротьби, все те, що є поза фронтом, тобто запілля, мусить всю свою увагу, сили й засоби спрямувати на посилення і вдержання цього фронту боротьби.

УНСоюз, розуміючи свою ролю і можливості виконання великої місії для допомоги моральної, політичної і матеріяльної у цьому широкорозгорненому фронтові майже універсальної боротьби, мусить організаційно цупкіше майже зімкнути свої ряди, щоб скоріше мобілізувати всі наші елементи для виконання цієї величезної відповідальности за хід подій та підготовляти оформлення і закріплення вислідів праці й боротьби на різних її етапах.

І тут саме приходимо до важливого питання, що в основному беручи, повинно бути предметом більш студійного розгляду і устійнення цього питання усвідомленням, що ціяка здеференційованість української спільноти на політичні еміґраційні чи давніше осілі організації, чи партії, відповідно до її світоглядового, соціяльного чи іншого зрізничкування, не можуть свідомої і культурної української людини відтягнути чи навіть заморозити для змагань допомогти Українському Народному Союзові вийти на шлях — як найбільший меценат української культури, як найсильніший пропаґатор здобування глибоких академічних знань нашою студіюючою молоддю та як великий протектор і захисник українського виховного ідеалу, а вкінці як великий жертводавець на видання найпекучіших праць української науки.

Маючи таку різногранну перспективу виявів своєї праці, союзові діячі в Канаді за останнє чотириріччя практично доказали вислідами своєї організаційної праці, що дисерція зі спільного фронту праці для розбудови УНСоюзу в Канаді, обрив ідейних дерзань і незацікавленість ростом найстаршої на північно-американському континенті організації не могли вплинути на послаблення їхнього внутрішнього переконання про конечність і потребу праці і тому багато з них вписали свої імена як прикладні й зразкові будівничі УНСоюзу в Канаді. Їм усім теж належиться признання і особливе підкреслення, що союзова Канада, здаючи свій чотирорічний баланс організаційної праці, так замітно й достойно піднесла процентаж вислідів на всіх відтинках своєї творчої дії.

Цифра новозорганізованих членів і кінцевий імпозантний вислід руху членства числом 1,307 осіб прибутку, збільшення забезпеченевої суми на $ 5,534,628, високі пересічні суми забезпечених за останні чотири роки 3,787 членів, збільшення тільки в останньому році (1969) на чисто членів 159 осіб, а асекураційної суми за цей самий рік на 1,170,762 дол., вкінці висота висланих до фінансового департаменту від членів із Канади премій на 1,636,-777.19, що поставило Канаду на процентове відношення в порівнанні з вплаченими преміями зі союзовцями із ЗСА до висоти 17.86% — все це вказує, що Канада і союзові друзі, секретарі, організатори і союзові ідейники вже ввійшли в своїй організаційній праці на шлях відданої і обдуманої дії для творення нового творчого етапу розбудови УНСоюзу в Канаді. Тому нехай здійсниться оцей кінцевий пасус д-ра Я. Падоха, в якому оптимістично пише: „Треба сподіватися, що давній розмах канадійських відділів повернеться, а відсоток росту канадійського УНСоюзу буде бодай удвоє більший від зросту цілого УНСоюзу".

ТАБЛИЦЯ Ч. 7.

НОВІ ЧЛЕНИ 1969 (ЗСА І КАНАДА)

	Число забезп. членів	Сума забезп.	Пересічна сума забез. усіх членів
Мол. Департ.	1,387	$ 1,677,000	$ 1,850
Дорослі	3,495	5,531,000	Без Канади перс.
Акц. забезп.	580	2,900,000	сума забезп.
Разом оба терени	5,462	$ 10,108,000	$ 1,706

Канада	ч. членів	Сума забезп.	Пересічна сума забез.
Мол. департ.	204	$ 295,000	$ 2,618
Дорослі	494	1,142,000	
Акц. забезп.	164	820,000	
Разам Канада	862	$ 2,257,000	

Пересічна сума забезпечення членів із ЗСА і Канади без Акцидентового забезпечення виносить разом узявши оба терени .... $ 1,478
а без Канади .... $ 1,254

Пересічна сума забезпечення у 1969 році в Канаді без АДД виносить .... $ 2,058

Виказані пересічні суми забезпечення членів на обох теренах дають нам наглядний образ більших асекураційних сум на грамотах членів УНСоюзу в Канаді, а тим самим на цьому відтинку висувають УНСоюз в Канаді на передове місце.

ТАБЛИЦЯ Ч. 8.

ЗІСТАВЛЕННЯ КАНАДСЬКОГО МАЙНА НА ДЕНЬ 31 Грудня 1969 Р.

СТАН ЧИННИЙ

Готівка	$ 66,447.30
Бонди	2,559,169.60
Гіпотечні позички	1,553,353.91
Членські позички	105,600.31
РАЗОМ $	4,284,571.12

Продовження зіставлення канадського майна на 31 грудня 1969 р.

СТАН ЧИННИЙ ВИНОСТЬ $ 4,284,571.12

СТАН ДОВЖНИЙ

Фонди:

Забезпеченевий	$ 4,122,746.40
Акцидентовий	41,253.50
Братський	100,378.94
Сирітський	18,438.33
Наглої Потреби	1,753.95
РАЗОМ	$ 4,284,571.12

На зіставленню канадського майна УНСоюзу я закінчив свій цифровий звіт про всі фази розвою УНСоюзу в Канаді на протязі майже 12-ох років організаційної праці і намалював порівняльні картини всіх етапів розвою нашої організації на канадському терені. Реасумуючи все досі накреслене і сказане, треба з великим признанням оцінити трудні початки перших піонерів організування УНСоюзу в Канаді, які усеціло віддані союзовій ідеї, промостили шляхи під дальшу розбудову УНСоюзу в цій країні. На базі цих нелегких організаційних трудів у первопочатках творчого задуму створити в Канаді існуючий уже в З'єднаних Стейтах Америки — Український Народний Союз, виринуло багато імен і прізвищ ідейних реалізаторів задуманого діла, які вписались уже в історію УНСоюзу як безстрашні визнавці культу праці, перед якою ніяка сила природніх трудностей чи підрив людської злоби не спинили їх від прямувань до осягнення своєї високої цілі. Ця саме ділянка вимагає окремого обговорення і окремого звітування за останніх чотири роки праці і змагань усіх союзових діячів у Канаді. Ми назвемо цей відтинок праці організаційним сектором УНСоюзу в Канаді, його постараємось відповідно посеґреґувати і подати до відома вельмишановним конвенційним делеґатам.

1. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ СЕКТОР І СТРУКТУРАЛЬНА ПОБУДОВА УНСОЮЗУ В КАНАДІ

Усе союзове життя в Канаді проводиться у 60-ох Відділах, які знову є зорганізовані в 4-ох Окружних Комітетах УНСоюзу. Координуючим центром усієї праці та всіх її ділянок є Канадська Канцелярія, а координатором цієї праці та відповідальним чинником за її ріст чи застій є директор Канадської Канцелярії.

Канадську Канцелярію створено 1 вересня 1959 року і від перших днів її існування я постійно виконував функцію насамперед як екзекутивний секретар, а від 26-ої Звичайної Конвенції УНСоюзу — як її директор. Канадська Канцелярія УНСоюзу існує згідно з ухвалою Головного Уряду на свойому річному засіданні в травні 1959 року, який рішив утворити її на терені Канади, що опісля практично перевів у життя 1 вересня 1959 р. Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу.

На терені Канади зорганізовано ось такі Округи:

Округа	ч. відділів	ч. членів
Торонто	24	4,313
Ніяґара	9	1,199
Монтреаль	9	1,521
Вінніпеґ	14	1,200
Дітройт	4	426
Разом:	60	8,859

Упродовж конвенційного часу організаційні висліди поодиноких Округ ось такі:

Округа	Число зорганізованих членів				Процентове виконання своєї квоти
Назва Округи	1966	1967	1968	1969	%
Торонто	509	575	446	353	138.48%
Ніяґара	195	117	87	181	126 %
Монтреаль	246	112	68	140	91.29%
Вінніпеґ	137	152	169	173	131.45%
Дітройт	68	24	21	15	69.18%
	1,155	980	791	862	

Коли додамо зорганізовані члени кожною Округою впродовж останніх чотирьох років, то це дає загальне число 3,787 членів.

ПРОДОВЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ДОСЯГНЕНЬ ОКРУГ УНСОЮЗУ В КАНАДІ

Коли ми вже обговорюємо організаційні висліди Округ за звітний час і при кінці останнього 1969-го року ставимо відсоткові цифри при кожній Окрузі, то цей процент відноситься, наскільки дана Округа виконала за чотири роки прийняті до виконання і забезпечення організаційні квоти. Так само треба пояснити, що вичисляючи канадські Округи, скількість відділів і загальне число членів в Округах, то це число охоплює тільки активних членів, не вчисляючи членів на виплаченому забезпеченні і безплатному продовженні.

З гордістю треба підкреслити, що на 28 Округ УНСоюзу за час від 1-го січня 1966 по кінець грудня 1969 канадські Округи кожного року займали передові й почесні місця за солідне і прикладне виконання своїх організаційних завдань. Нехай говорять факти:

1966-ий рік. Округа Торонто, зорганізувавши впродовж одного року 704 нових членів, займає за найвище число приєднаних членів перше місце з-поміж усіх 28 Округ ЗСА і Канади.

У цьому самому році Округа Монтреаль, маючи в своєму складі тільки 10 Відділів, збагачує балянс своєї організаційної праці цифрою 246 нових членів, займає теж перше місце за найвище процентове здобуття членів для УНСоюзу.

1967-ий рік. Округи Торонто й Вінніпеґ займають теж свої передові місця, коли їхні досягнення будемо обчисляти після ключа здобутих членів у відношенні до скількості відділів, що їх ці Округи об'єднують. Округа в згаданому році зорганізувала 575 членів — Округа Торонто, хоч у її склад входять усього 23 відділи, а Округа Вінніпеґ, що на широкому просторі 4-ох західних провінцій охоплює тільки 13 відділів, зуміла виказатися організаційною цифрою зорганізованих нових членів 152.

1968-ий рік. Округа Вінніпеґ знову здобуває 169 членів і одержує нагороду й признання за найкраще процентове відношення новоприєднаних членів.

1969-ий рік. Округа Ніяґара, зорганізувавши 181 членів, а Округа Вінніпеґ — 173 нових членів, виходять з міжокружних змаганнях за 1969 рік на чолові — перші місця, виконуючи наложені головною канцелярією УНСоюзу організаційні квоти — Ніяґара на 165%, а Вінніпеґ на 145%. Ці дві Округи ждуть ще на традиційні відзначення своїх досягнень, які підкреслять словом і вручать почесні грамоти представники Екзекутиви УНСоюзу.

Всі ці пояснювальні вставки містимо в цьому звіті не на те, щоб підкреслювати специфічну виїмковість досягнень на організаційному відтинку канадських союзовців, а скоріше згадуємо про те тому, щоб глибше вкорінити в серця конвенційних делеґатів віру про те, що простір Канади і українська спільнота на канадській землі ще далеко не опановані нашою організаційною системою УНСоюзу, ще союзовий плуг не переорав ні пропаґандивно ні психологічно широкі маси багатих українських скупчень у Канаді й не обернув усеціло їхні лиця до принадливих і корисних ідей УНСоюзу. Багато вже в цьому напрямі зроблено, наступив уже давно злам застою і індиферентности українства в Канаді до УНСоюзу, але при тому слід не забувати, що ця північна сусідка головної канцелярії УНСоюзу ще довго манитиме до нових організаційних походів відважних союзових конквістадорів, які з посвятою і відданістю підуть промежувати канадські простори, щоб українські маси в Канаді включити в активні ряди УНСоюзу.

Якщо канадські Окружні Комітети, відділові управи й їхній організаційний апарат у своїй нелегкій організаційній праці не сходять із широких шляхів реалізації програм розбудови УНСоюзу, якщо життя не усуває їх на підрядні позиції і не послаблює їхнього завзяття виконати свої організаційні завдання і обов'язки, якщо ми зрідка-годи вичуваємо більші й сильніші зриви до творчої дії союзового активу в Канаді, то безсумнівно в цьому ідейному змаганні як передовий аванґард висуваються відділові секретарі, організатори різних кляс і кваліфікацій та ідейно-патріотичне членство відділових і Окружних управ УНСоюзу в Канаді. Про це й прошарок союзових діячів хочу саме дещо ілюстраційно статистичними цифрами заговорити.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗДОБУТКИ ВІДДІЛОВИХ СЕКРЕТАРІВ ТА ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ В КАНАДІ ЗА ОСТАННІХ ЧОТИРИ РОКИ

(Подаємо тільки ті Відділи і прізвища цих секретарів, що зорганізували від 10 членів вгору).

Ч. Відд.	Організатор	1966	1967	1968	1969	Разом
49	Юречків і С. Вовк	4	5	4	5	18
402	А. і Я. Бурій	100	61	25	30	216
407	В. Шаран	66	92	66	31	255
108	Д-р Т. Залуцький і І. Курман	20	18	35	16	89
410	Ада Горгота	19	1	—	—	20
411	Пастор В. Давидюк	—	55	9	10	74
415	П. Гуменюк	15	12	4	3	34
418	І. Мельник	10	13	51	24	98
426	Я. Гуменюк	5	12	7	5	29
432	В. Піньковський	54	44	61	60	219
436	П. Вербовецький	4	13	20	17	54
439	В. Зацерковний	16	30	31	26	103
440	Софія Куца	49	113	66	34	262
441	Д. Заневич	8	10	6	12	36
446	Д. Бабій (Баббі)	12	3	—	5	20
453	Я. Ковальчук	4	—	—	—	4
456	В. Воркевич	22	18	7	7	54
460	П. Сахаревич	55	28	8	9	100
464	М. Хомин	24	24	9	5	62
466	Г. Нога	14	3	1	5	23
469	К. Чорномаз	6	7	8	18	39
470	І. Леник	—	4	—	—	4
478	В. Остапяк	2	9	—	10	21
480	Я. Спольська	—	—	28	21	49
	24 Відділи	509	575	446	353	1,883

Ця таблиця показує здобутки поодиноких Відділів Торонтської Округи за 4 роки, а теж віддзеркалює працю і осяги відділових секретарів та організаторів. Ми бачимо, що першуном Торонтської Окр. є пропаґаторка розвитку УНСоюзу в Канаді пані Софія Куца, яка теж є секретаркою Відділу ім. ген.-хор. Тараса Чупринки ч. 440 в Торонті. Слід згадати, що організаторка С. Куца від початку своєї активної праці в УНСоюзі, яку розпочала після закінчення організаційно-секретарського курсу в 1965 р. на „Союзівці", за чотири і пів року безперебійної праці не тільки наладнала внутрішнє книговедення свого 440 Відділу, але забезпечила теж 282 нових членів на загальну забезпеченеву суму $ 850,000. Коли відрахуємо з цього загального числа 64 членів забезпечених акцидентовими грамотами на суму $ 320,000, то наша організаторка і без врахування цих сьогодні дуже конечних грамот, є союзовою чемпіонкою, забезпечивши дивідендовими грамотами 218 членів на висоту забезпечення $ 530,000. Слід теж підкреслити не тільки її організаційні осяги, але теж і позитивні прикмети її особовости, які у великій мірі допомагають їй виконувати успішно важливі організаційні завдання.

Характеризуючи дальше секретарів торонтської Округи з виднішими успіхами організаційних вислідів, мусимо в порядку черговости відзначити такі Відділи на терені простірної Округи й їхніх секретарів:

Ч. Відд.	секретар	Число членів
407	Василь Шаран	255
432	Всеволод Піньковський	219
402	Яків і Анна Бурії	218
439	Володимир Зацерковний	103
460	Павло Сахаревич	100
418	Іван Мельник	98
408	Д-р Т. Залуцький і І. Курман	89
411	пастор Василь Давидюк	74
464	М. Хомин	62
436	Петро Вербовецький	54
456	Василь Воркевич	54
480	Ярослава Спольська	49
469	Карпо Чорномаз	39
415	Петро Гуменюк	34
441	Дмитро Заневич	36
426	Ярослав Гуменюк	29
466	Григорій Нога	23
478	Василь Остапяк	21
446	Дмитро Бабій	20
410	Ада Горгота	20
49	М. Юречків і С. Вовк	18
	Разом:	1,613

Організаторка С. Куца зорганізувала 262

22 відділи, які удостоїлись відмічення за організаційну працю, зорганізували за час до 27 Конвенції 1,875 членів.

НІЯҐАРСЬКА ОКРУГА

Ч. Відд.	Секретар	1966	1967	1968	1969	Разом
412	о. М. Влаженко	50	18	12	2	82
427	П. Дяків	22	30	20	34	106
449	І. Сітко	4	30	5	—	39
451	Є. Омельченко	8	14	13	38	73
454	М. Бережук	2	7	2	9	20
458	Ф. Стахов	8	3	7	36	54
461	М. Шпурко	74	6	2	4	86
462	Р. Фаринич	11	4	19	34	68
468	П. Самець	16	5	7	24	52
	Разом:	195	117	87	181	580

Як бачимо із статистики, найбільше членів за час останньої Конвенції здобули Відділи: 427 — Петро Дяків, окружний організатор Ніяґарської Округи, і постійний організатор Окружної Управи Єфим Омельченко — вічний реалізатор союзової ідеї, своїм полум'яним словом зворушує сумління українських поселенців і включає їх в ряди активного членства УНСоюзу. Окружний організатор Петро Дяків — це символ і реалізатор союзових завдань, це сумління і пригадка для цих усіх, що хотіли б перескочити без видних успіхів виконання союзової програми на даному терені.

МОНТРЕАЛЬСЬКА ОКРУГА

Ч. Відд.	Секретар	1966	1967	1968	1969	Разом
431	Е. Федорович	—	13	—	—	13
434	Б. Мельник	97	17	2	23	139
443	І. Процик	—	1	—	15	16
448	М. Перейма	21	15	16	12	64
465	Текля Мороз	26	12	21	25	84
471	П. Дубас	35	24	20	20	99
473	Віра Ваніт	45	24	8	20	97
474	Василь Куць	17	5	—	10	32
492	Л. Шульгин	5	1	1	15	22
	Разом:	246	112	68	140	566

ВІННІПЕЗЬКА ОКРУГА

Ч. Відд.	Секретар	1966	1967	1968	1969	Разом
391	К. Приходько	8	—	1	—	9
404	Г. Живер	—	16	6	—	22
419	Ерна Кудеревко	—	9	9	11	29
428	Пані Гала	—	—	—	—	—
421	В. Корчинський	—	—	—	61	61
444	Лев Вовк	4	31	4	21	60
445	Іван Геврик	76	71	45	34	226
494	П. Процюк	—	5	2	12	19
495	І. Паньків	11	1	2	—	14
497	М. Наконечний	3	1	42	11	57
498	О. Касюхнич	19	1	3	4	27
500	М. Ковальський	3	—	23	7	33
502	Д. Марцінюк	1	9	8	3	21
503	Т. Войтів	12	8	24	9	53
	Разом	137	152	169	173	631

КАНАДСЬКІ ВІДДІЛИ З ДІТРОЙТСЬКОЇ ОКРУГИ

Ч. Відд.	Секретар	1966	1967	1968	1969	Разом
341	Іван Хрін	30	8	17	6	61
463	Н. Костинюк	29	4	3	4	40
504	Е. Варна	3	7	1	1	12
506	А. Масний	6	5	—	4	15
	Разом:	68	24	21	15	128

КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ДІЯЧІВ, СЕКРЕТАРІВ, ВІДДІЛОВИХ І ОКРУЖНИХ УПРАВ НА ОСНОВІ П'ЯТЬОХ ОСТАННІХ ТАБЛИЦЬ

У чотирирічному процесі організаційної праці в Канаді за час від 1 січня 1966 до 31 грудня 1969 років тільки один 428-ий Відділ з Кенори не виказав жадної активности.

У дальшому слід би доінформувати, що за цей самий промежуток часу не виказали активности впродовж:

3-ох років Відділи: 453,470 і 431 або 5% усіх Відділів,
2-ох років Відділи: 391, 404, 410, 443 — 6.66% усіх Від.
1-го року: 419, 446, 449, 474, 478, 494, 495, 500,506 — 15% усіх Відділів.

Коли глянемо на Відділи поодиноких Округ у Канаді й прочитаємо побіч підсумованої цифри приєднаних за чотири роки до УНСоюзу членів імена й прізвища секретарок, секретарів і організаторів, то чи не зроджується вдячність за труд і ідейну відданість розвиткові й ростові організації, що стільки виконала корисних, позитивних і історичного значення завдань для всеукраїнських потреб. Особливим пієтизмом треба би огорнути цих реалізаторів, що прикрасили наші звітні табелі трициферними числами зорганізованих членів, або чи не слід би пікреслити з великим признаненням і цих носіїв союзової ідеї, які своєю вірою, логікою арґументації і своїм полум'янним словом ішли на здобуття для УНСоюзу нових членів і збагачували свої Відділи багатьма десятками властителів вартісних грамот цієї передової організації.

Не применшуючи праці жадного союзового робітника, я не маю змоги аналізувати пройдений етап праці кожного секретаря чи організатора зокрема, але я мушу заторкнути в цьому розділі ті канадські союзові персонажі, які виказались за звітний час найкращими вислідами своєї праці і закінчили цей етап виднішими результатами. При тому хочу теж вияснити, що про членів Головного Уряду УНСоюзу з Канади як: гол. контролера І. Геврика, гол. радного Д. Попадинця і гол. радного В. Дідюка я писатиму в цьому звіті тільки в цих місцях, де їхнє відношення до загально-організаційного сектора мало стимулюючий вплив на союзових відділових організаторів і загрівало їх до піднесення організаційної продукції. Крім цього гол. радний В. Дідюк є обласним організатором, у своїй організаційній праці, про яку часто пише „Трибуна УНСоюзу", є у тісному порозумінні з головною канцелярією УНСоюзу в Джерзі Сіті, звідтіля одержує директиви, тому детально балянс організаційних його здобутків, а вони справді були замітні, буде віддзеркалений у його конвенційному звіті. Два другі, згадані мною члени Гол. Уряду, є теж головами Окружних Управ, мґр І. Геврик у Вінніпезі ,а гол. радний Д. Попадинець у Монтреалі.

Треба об'єктивно ствердити, що як гол. контролер так і гол. радний Д. Попадинець постійно виказують велике організаційне зрозуміння і практично переводять забезпеченеву акцію на своїх теренах. Висліди їхніх організаційних трудів теж будуть подані в їхніх особистих конвенційних звітах як членів Гол. Уряду УНСоюзу.

На 27-ій Конвенції УНСоюзу я бажаю усім конвенційним делеґаткам і делеґатам, Світлій Президії 27-ої Конвенції і Достойному конвенційному З'їздові представити справжніх будівничих Батька-Союза в Канаді, що впродовж 4-ох останніх років промежували широкі простори канадських провінцій, щоб у розгарі організаційних поїздок, плянувань і реалізації програм приспішити розв'язку важливого питання приспішеного росту УНСоюзу в Канаді. Назустріч пожвавленню організаційної праці й її вислідів вийшли з кращими цифровими даними:

Наші секретарки: згадувана вже організаторка Софія Куца Відділ 440, Текля Мороз — 465, Анна Бурій — 402, Віра Ваніт — 473 і Ярослава Спольська — 480, Бронислава Мельник — 434, Ерна Кудеревко — 419.

Відділові секретарі: Я. Бурій — 402, В. Шаран — 407, І. Курман — 408, пастор В. Давидюк — 411, В. Піньковський — 432, І. Мельник — 418, П. Вербовецький — 436, В. Зацерковний — 439, П. Сахаревич — 460, М. Хомин — 464, К. Чорномаз — 469. Це секретарі Торонтської Округи.

Округа Ніяґарська: всі Відділи цієї Округи виказали свою активну поставу до організаційних завдань, але найвиднішими з-поміж секретарів — це секретарі, які водночас є Окружним і постійним організаторами. Петро Дяків і Єфим Омельченко — це остоя цілої Округи, це запорука її продуктивности, це вкінці ґарантія організаційного росту цієї організації. Роман Фаринич — 462 і Франк Стахов — 458 можуть теж бути прикладом відданих союзовій справі відділових секретарів. Очолює цілу Округу всеч. о. М. Блаженко — секретар 412 Відділу, який подбав, щоб і його Відділ міг виказатись за звітний час цифрою 82 члени.

Монтреальська Округа, маючи серед свойого секретарського складу згаданих уже три секретарки може ще похванитись такими секретарями як: Перейма Микола — 448, що зорганізував 64 членів, і організаційний референт Окружної Управи Павло Дубас — секр. 471 Відділу, який

(Продовження на стор. 4-ій)

Звіт заступника Головного Предсідника УНСоюзу Богдана Зорича

(Продовження зі стор. 3-ої)

постарався, щоб цей найбільший Відділ у Монтреалі осягнув організаційні висліди своєї праці до цифри 99.

Вінніпезька Область належить до наших щасливих Округ, бо очолює її динамічний секретар Відділу 445, який рівночасно є гол. контролером і який замкнув балянс організаційного відтинку здобуттям 226 членів за останні 4 роки. По ньому слідують: найновіший і працею наймолодший секретар Відділу 444 у Саскатуні, який уже звітувати може за 60 приєднаних членів, а дост. суддя Б. Корчинський — секр. 421 Відділу з Ріджайни за 61 членів. Оба секретарі з Едмонтону: М. Наконечний — 497 і Т. Войтів — 503 зорганізували самі чи при помочі організаторів точно 110 нових членів. Заслужили собі на згадку учитель „гай скул" Д. Марцінюк, який кожного року організує по кілька членів і випробуваний союзовий сеньйор з Ванкувер Осип Касюхнич — секретар 498 Відділу.

Відділи Дітройтської Округи замітні тим, що один із найстарших Відділів у Канаді, зорганізований ще в 1937 році ч. 341 — за останні 4 роки його секретар І. Хрін вписав до метрикальної книги Відділу 61 нових прізвищ, а Відділ 463 — якого секр. є тепер Нестор Костинюк організаційно виказав цифру точно 40 нових членів.

Я свідомий недоліків у з'ясовуванні всіх аспектів союзових завдань, що їх доводилось нам у Канаді виконувати і розв'язувати всім разом солідарно й на час. Чим було більше серед виконавців намічених програм зрозуміння до своїх обов'язків, чим більше на всіх ділянках союзових шляхів домінували співпраця, співдія і пошанування правопорядку, тоді все балянс наших зусиль приносив для розбудови УНСоюзу кращі висліди, які в цілій системі УНСоюзу займали почесніше місце.

КАНАДСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ

Згідно з ухвалою Головного Уряду на своєму річному засіданні в травні 1959-го року Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу створив з днем 1 вересня 1959 року Канадську Канцелярію, щоб координувати всі ділянки союзового життя в Канаді, їх розбудовувати, за них відповідати. Дванадцять років добігає вже, як для кращого адміністрування союзовими кадрами, для приспішення розбудови УНСоюзу, для виконування реально-практичної, скоординованої праці заіснував координуючий чинник у формі Канадської Канцелярії.

За час існування цієї канцелярії по стороні активів треба вписати:

1. Зорганізування 18 нових Відділів у Канаді, які при кінці грудня 1969 року начисляли разом 1,628 членів.
2. Зорганізування Торонтської, Монтреальської, Ніягарської і Вінніпезької Округ (Окружних Комітетів Відділів УНСоюзу).
3. Зорганізування і переведення на терені Канади 3 організаційно-секретарські вишкільні курси з повною програмою навчання асекураційної ділянки, а крім цього багато організовано вишкільних секретарських курсів у різних осередках для ознайомлення секретарів з загальними і основними відомостями про забезпечування членів і ведення відділових книг.
4. Таблиця ч. 4 виказує, що за час існування Канадської Канцелярії всі Відділи в Канаді зорганізували разом 8,788 членів на загальну забезпеченеву суму $ 17,465,600.
5. Звітне останнє чотириріччя збільшило в Канаді союзове членство на 1,307 членів, а забезпеченеву суму теж збільшило на $ 5,534,628.
6. Останній 1969-ий рік приніс Канаді збільшення членів на 159 осіб, а суму забезпечення на $ 1,170,762.
7. Від 1 січня 1966 до 31 грудня 1969 р. всі Відділи з Канади вислали до фінансового департаменту УНСоюзу $ 1,636,777.19 самих премій, що в порівнянні з попередньою Конвенцію збільшено висоту висланих премій на 84,635.-87 долярів.
8. Підшукано 14 нових відділових секретарів крім 18 секретарів, які ввійшли до організаційної праці шляхом заіснування нових відділів.
9. Відсвятковано Ювілейні дати 75-річчя творчої праці „Свободи" і УНСоюзу.
10. Поставлено оперу „Анна Ярославна", яку скомпонував д-р А. Рудницький для гідного відзначення історичної ролі УНСоюзу за час свого 75-літнього існування.

Коли я пишу про позитивну працю і про замітніші її висліди, то слід розуміти, що всіми цими питаннями я не тільки цікавився як директор Канадської Канцелярії, але тільки з малими виїмками я творив ці активні сторінки УНСоюзу в Канаді, сам виконував важливі завдання і шукав теж за виконавцями великих, корисних і ідейних задумів та плянувань.

Я бажаю при обговорюванні характеру праці й функції Канадської Канцелярії залишити традиційний досі розповідний стиль звітування, а з'ясувати цей характер у формі синтези.

Скажу коротко — моя праця всестороннього змісту. Вона пливе широким руслом, її відтинки багато-жанрові не обмежувались восьмигодинним часом робочої днини, я не числив годин ,не знав субот-неділь, святкових чи вакаційних днів. Часто телефонний дзвінок прорізував нічну тишу, а безконечні зустрічі, поїздки, наради ділового характеру, виступи не зупинялися упродовж каденційного часу. Це не були ідиличні екскурсії, але суворо ділові марші на захід і схід Канади. Мені доводилось давати інструктажі, обчисляти касові книги, допильнувати акуратности звітувань деяких секретарів, вирівнювати прогалини організаційних недотягнень, організувати вишколи, переконливою мовою загрівати до розуміння ідей УНСоюзу. Часто не ставало ночей у палких дискусіях, часто серед студені і морозів треба було пробиватись у віддалені місцевості різними шляхами й різними середниками льокомоції і вперто сіяти зерно правди про нашу установу. Я не жалів сил і здоров'я — я старався чесно виконувати свої завдання, хоч доводилось іноді знесилюватись, а то й зневірюватися, але я бачив поруч інертних одиниць здоровий український загал, а то й полум'яних ентузіястів, які кріпили мене своєю поставою до проблем Союзу. Я вдячний всім тим ,що впродовж моєї каденції були мені справжніми друзями й своєю дружньою співпрацею та розумінням моїх важливих завдань допомагали мені здійснювати велику ідею зміцнювати економічно-громадські позиції творця організованого українського життя на північно-американському континенті УНСоюзу серед української спільноти простірної Канади.

Я вірю, що пророблена праця буде мати рефлекс на майбутній розвиток УНСоюзу в Канаді. Це буде мені найкращою заплатою за мої зусилля.

КАНЦЕЛЯРІЙНА ПРАЦЯ

Відповідаючи за цілість праці і союзового життя у Канаді, я мушу бути в постійному контакті з усіма союзовими діячами, відділовими Управами, а особливо секретарями, організаторами і Окружними Комітетами. Цей контакт провадиться різними шляхами: листуванням, обіжниками, друками, телефонними розмовами, особистими зустрічами, збірними конференціями чи діловими нарадами, а вкінці організаційними виїздами й довготривалими поїздками в терен.

Маючи до диспозиції 60 зорганізованих у 7-ох канадських провінціях Відділів УНСоюзу, віддалених інколи від себе кількома тисячами миль, треба виготовляти таку програму праці, яка найкраще відповідала б на цей терен і яка допомогла б найекономічніше використати для добра УНСоюзу організаційно-вироблену людину. Тому листування з поодинокими секретарями сповняє важливу ролю, а заведені для всіх Відділів окремі течки, а для Окружних Управ записи в хронологічному порядку всіх подій і фактів, які на терені даної Округи відбуваються, дають нам образ пульсування організаційного життя на цілому терені. За пройдений етап праці тисячі писем, прохань, друків і ділових порад заповнили дві великі шафи Канадської Канцелярії, які, як може ствердити провірка членів Контрольної Комісії УНСоюзу, що вже чотири рази переглядала й провірювала характер канцелярійної праці директора Канадської Канцелярії, заповнили 23 течки з важливим і багатющим матеріялом цілого життя УНСоюзу в Канаді. Коли до цього додамо сеґреґування всіх урядових писем із асекураційних державних канадських департаментів, роблення фотокопій цих документів і пильнування реченців виконности доручень асекураційної влади, а вкінці теж сама контроля Асекураційного Департаменту з Оттави нашого союзового „бизнесу" в Канаді, що проводиться впродовж кількох днів у приміщеннях Канадської Канцелярії, то перед нами, Шановні Делеґати, на всю ширінь стають обов'язки директора цієї канадської канцелярії, яка сповняє не тільки престижеву ролю в Канаді для заспокоєння аспірацій чи амбіцій канадських союзовців, але яка водночас виконує на терені Канади величезної ваги функцію, як уже зазначено, контактовно, психологічно-виховного і пропаґандивно-освідомлюючого чинника союзового життя в Канаді, його живішого пульсування, збільшення його продуктивности й заохочуючого стимулятора здійснювати організаційні завдання союзових діячів, наших відданих секретарів і передових організаторів.

Це ж не самореклама, що в звітуваннях головного секретаря і організаційного керівника цілої системи УНСоюзу д-ра Ярослава Падоха на виготовлених ним статистичних таблицях про „найкращих організаторів УНСоюзу", про „найкращі Відділи УНСоюзу", про „здобутки постійних організаторів", а знову в подібних таблицях заст. головного предсідника і керівника рекордового департаменту Володимира Сохана про „суми забезпечення нових членів", про „рух нових членів по стейтам і провінціям", про „порівняння чисел членів і їх сум забезпечення", а вкінці таблиця окрема про „порівняння числа членів і їх сум забезпечення", зладжена тільки для Канади, Канадські союзовці займають передові місця, Окружні Комітети одержують відзначення за прикладне виконання своїх завдань, майно канадських союзовців приспішено збільшується і стає поважним як економічним так і громадським чинником у Канаді.

Ото ж і ці розвоєві процеси не проходять відірвано від праці і програмових плянувань Канадської Канцелярії та її керівника, тому про існування Канадської Канцелярії сьогодні всяка дискусія була б зайвою витратою часу й анахронізмом у модерних часах. Ми ще краще вичуємо й зрозуміємо ролю цього канадського чинника, коли заговоримо ще, бодай у справді сконденсованому оформленні про мою пропаґандивно-організаційну працю.

ПРОПАҐАНДИВНО-ОРГАНІЗАЦІЙНА ПРАЦЯ

Це один із найважливіших і найсуттєвіших відтинків, які є справжніми творцями УНСоюзу, його розвитку, його потужности. Найкращий задум не пройде, найкраща думка не знайде визнавця, найкорисніше діло не можна зреалізувати, коли його не засіє ідейна пропаґанда живого слова, що оживляє людські, інколи мертві душі, своїм полум'ям запалює людські серця і знаходить щораз то своїх речників, носіїв, визнавців. Усе потребує у відповідальних моментах, коли знесилюється віра у власні сили, стимулу піднесення і розквіту сил, потребує віри в життя і віри у власні сили, щоб кинути їх у працю, творчість і доконувати закуманих діянь організаційного чи власного життя. І саме, визнаючи ці принципи, я впродовж усієї своєї справді ідейно-відданої для УНСоюзу праці, голосив не десятки, а таки за 15 років безперебійного труду для розбудови і закріплення УНСоюзу в Канаді сотні доповідів. Голосив я їх не шабльоновим стереотипним ладом, але я старався кожну доповідь, чи навіть короткі ювілейні чи святкові привітання, виступи на суспільно-громадських, політичних чи релігійно-культурних імпрезах як репрезентант нашої великої організації, опрацювати як під оглядом змісту так і за вимогами форми солідно й культурно. У мене цілі томи випрацьованих доповідів, з яких багато оперті на історичних джерельних матеріялах чи вартісніших літературно-художніх творах. Усе це я виготовляв на те, щоб представник такої передової організації як УНСоюз на публічному виступі заговорив продуманим словом і дав слухачеві вартісну та корисну думку. Ото ж пропаґандивно я не залишив за собою за увесь час своєї 15-річної у Союзі праці ніякої прогалини чи прірви. Я брав участь у всіх важливіших союзових святкуваннях, на яких виголошував доповіді, моє слово багато, багато разів лунало на хвилях етеру, його передавано радіопередачами для українського слухача в Україні, ним я на окремій радіопередачі в Торонто, 15 червня 1968 року з радіопередачі „Прометей" з нагоди приїзду Їх Блаженства Верховного Архиєпископа, яку то авдицію спонзорував УНСоюз, виголосив 12-хвилинне привітальне слово від Українського Народного Союзу. Вкінці всі кожнорічні Загальні Окружні Збори, річні збори наших відділів, всі союзові імпрезові акції чи збірні зустрічі завжди клали в програми своїх імпрез чи нарад мої доповіді ,а опісля дискусійні питання, виясннювальні проблеми і кінцеві підсумки чи інструктажі невідкладних завдань. Насувається питання, чи в одному конвенційному звіті можна охопити таку ширінь і здиференціонованість різних відтинків праці й їхнього виконання.

Адже ж я не був організатором і мене не можна заставляти чи робити порівняльних вислідів особистої моєї організаційної праці з вислідами обласних чи постійних організаторів, яких завдання окреслює уже сама назва й які тільки всеціло віддані організаційній праці на терені своєї діяльности. Безперечно, до їхніх обов'язків належали б ще вишкільні семінарі для потребуючих секретарів, підшукання кращих відділових організаторів та пильнування викононности відділових клітин супроти головної канцелярії УНСоюзу.

Я, як член Екзекутивного Комітету з призначенням повної відповідальности за цілість праці в цілій Канаді, за всі ділянки многогранного союзового життя з усіми додатніми його атрибутами, але теж і з усіми природніми недоліками не тільки теренового, але неменш і персонального характеру, мусів укладати програму своєї дії так, щоб жаден відтинок із цілости не пропустити без належної уваги, опіки чи помочі. Тому мені про всі досягнення у цих ділянках, про всі скріплення УНСоюзу в Канаді і про всі реальні можливості його розбудови треба говорити одверто, згідно з дійсністю проходження усіх розвоєвих етапів, без перебільшень та без зайвого реклямування.

Кожен відтинок праці УНСоюзу й здобування нових людей — це не безтурботній марш союзового секретаря чи організатора вулицями більших міст чи містечок, це не звичайні товариські зустрічі зі знайомими чи приємні імпрезові вечорі з мистецькими програмами, але це важкий і важливий труд над оформленням української людини й включенням її в активні ряди великої української організації, що для українського народу, для української спільноти і її молодого покоління виконує і сповняє всеукраїнського характеру національно-культурні завдання. Успіх виконання цієї преважливої ділянки багато залежить теж від виконання і поставлення пропаґандивного сектора, від справно-діючого його керівного апарату, від програми змісту та форми слова, якого завданням є переконати й усвідомити серед чужого приманливого світу українську людину про потребу організаційного оформлення себе в рядах членів такої організації як УНСоюз.

Я уже говорив докладніше про пророблену організаційну, адміністраційну і вишкільну працю усіх Відділів та Окружних Управ у Канаді за останні чотири роки й цифрами виказував творчі досягнення збірних зусиль усіх союзовців в Канаді над здійсненням конечности сильнішого розвитку УНСоюзу в Канаді. Виписаних мною 10 точок, що мали б бути покажчиком нашої активности в Канаді, це тільки слабеньке віддзеркалення справжнього вкладу трудів, праці й затраченої енергії, особливо цих союзових подруг і друзів, що постійно проявляли своє активне заінтересування УНСоюзом на організаційному відтинку. Цих відданих відділових і окружних союзових ідейників я старався, бодай, кротко згадати і назвати в своєму звіті їхні чесні прізвища і скласти їм в імені Канадської Канцелярії велике спасибі, бо ж вони по-справжньому доцінювали й доцінюють УНСоюз як високовартісну економічно-громадську силу і для її зміцнення надхнули свої серця розумінням основних завдань УНСоюзу і великим сантиментом до ідейних заложень установи.

Дванадцятиріччя існування Канадської Канцелярії і моєї у ній праці як керівника, спочатку — як „екзекутивного секретаря", а пізніше як „директора" серед різних контроверсійних тлумачень навіть найвищими керуючими чинниками УНСоюзу ґенези її створення, розгляду її дії і домінуючого впливу на сьогоднішній стан УНСоюзу в Канаді в усіх аспектах його розвитку — це бездискусійне питання, УНСоюз в Канаді — це вже високо-заавансована українська громадська одиниця і в ієрархії організаційної структури так поважної організації годі подумати, щоб всеобіймаючий образ її діяльности не був координований і унапрямлюваний пропаґандивним чинником ідейних клич, керуючим центром організаційної праці і справжнім репрезентантом усіх її творчих виявів. Детальна аналіза цього до сьогодні не розв'язаного питання, визнання Канадської Канцелярії як історичного координуючого чинника союзової праці в Канаді і надання йому Статутового оформлення, гостротою існуючого стану і конечністю його зміни вимагають таки серйозної розв'язки цього питання.

Коли я порушую питання браку існування устійненої і узгідненої концепції приспішеного росту УНСоюзу в Канаді, то під цим розумію упорядкування таких відтинків і ділянок союзового життя:

1. Саме приміщення канадської канцелярії, що[illegible] вона не містилась в приватній хаті в підваллі, але в та[illegible]му місці ,яке відповідало б престижевому значенню УНСоюзу.
2. Канадська Канцелярія діє без бюджету і не має жадної канцелярійної сили, хочби навіть на часове зайняття.
3. Упорядкування і координування організаційного сектора ,якого не можна провадити кількома керівниками і господарити ними з двох центрів без консультацій і без узгіднень.
4. Упорядкувати фінансову політику Екзекутивного Комітету супроти Канади і її союзових членів.
5. Упорядкування морґеджових справ, які веде безпосередньо для Канади вужча Екзекутива без узгіднення з відповідальними чинниками в Канаді.
6. Приспішити реченець ведення усіх союзових книг, які провадить „чіф ейджент", а які є одною із ділянок праці директора Канадської Канцелярії, згідно з вимогами Державного Асекураційного Департаменту в Канаді.

Тут можна наводити цілий ряд внутрішніх труднощів, що забирають аж надто багато часу на їхнє виснювання, замість використати цей час і всю енергію на збільшення членства УНСоюзу та на скріплення престижу нашої організації. І тут саме треба говорити про можливості розбудови УНСоюзу в Канаді на базі цієї дійсности, яка зараз існує, треба говорити про ці речі одверто, бо інакше ми постійно будемо тупцювати на одному місці, не здібні перейти межі самообдурювання там, де потрібно негайної санації, сміливої думки, певного зламу в підході до розбудови союзового життя і, найважливіше й найпильніше, в реалізації устійнених плянів праці і програми праці.

Дійсність диктує нам, що при дальшому континуванні досьогоднішнього розв'язування канадських союзових проблем у всіх аспектах їхнього існування, при наявності цього самого організаційного апарату і цієї самої структури, Канада на поважніші успіхи рахувати не може. Тільки мрійники або люди без глибшого критичного змислу можуть малювати в цій ситуації перспективи великого розвитку УНСоюзу. Я натомість, що поверх 15 років орю союзовим плугом широкі канадські простори, хочу вікрити, всім вельмишановним делеґатам 27-ої Конвенції УНСоюзу очі на те, що при сучасній політиці Екзекутивного Комітету УНСоюзу у відношенні до Канади, є загроза, що не шляхи росту простелить нам час, а радше требу буде надсильно змагатись за вдержання існуючого стану, щоб не допустити до поважнішого спаду членства. Це накреслення критичної сторінки справи, але її не можна поминути при аналізі цілості союзового життя у Канаді.

Коли Канада, маючи того рода внутрішні перешкоди й труднощі, які на шляхах організаційної праці все-таки ставлять непотрібні барикади, і коли ця союзова Канада практично, як виказує балянс праці, практично проводить свою дію не слабше й не гірше за союзових реалізаторів великої ідеї УНСоюзу в ЗСА, то скажіть, якими дорогами проґресу організаційних вислідів покотився б союзовий віз у канадській країні, якщо б у тому поході наших союзових ідейних робітників стали:

1. Гармонійне поєднання усіх організаційних сил у Канаді;
2. Реалізація одного устійненого пляну, одної програми, достосованої кожного року до організаційних потреб наших союзових клітин у поодиноких провінціях і якщо б всі ці сили економічно використовувати на скріплення союзового фронту і союзового життя, а не на витрачування їхньої енергії на поборювання проявів моральної та фізичної відосередочної дії.
3. Інвестиції і морґеджова політика, про які вже була згадка, „Канадська Союзівка" і Дім УНСоюзу в Канаді, вирівнання особистих нерівностей і переврazливлених амбіцій — оцей бар'єр, що спиняє і послаблює організаційну працю . —все це від початку створення Канадської Канцелярії аж по сьогодні, тільки останньо ці речі вичуваються куди сильніше, живе тільки у сфері обіцянок, недоговорень, у сфері роблення вражень на запити гарячих союзовців із Канади. А тим часом карусель праці не знає зупинки, він мусить крутитися безупину.

Я хочу закінчити цей розділ позитивним закінченням, думкою про велике майбуття розквіту УНСоюзу в Канаді. Адже ж історія канадського УНСоюзу має своїх носіїв, яким доводилось змагатись із підривом праці зі сторони відосередочних течій і злих людей, які зустрічали нестримні пристрасті різних елементів. Маючи перед своїм зором балянс таких активних трудів, що їх кожного дня прокладала організація УНСоюзу впродовж 75 років, маючи перед тим же зором велитенську будову важливих досягнень із усіх теж важливих, а радше найважливіших ділянок українського життя, то доводиться накінець сказати ось що:

Візія майбутнього для УНСоюзу в Канаді — з великими перспективами! Це твердиня творчої думки, ідеї! УНСоюз — це витвір, у якому бачимо глибінь тих, що його творили, що вкладали в його свій труд, своє вміння, свою надхненну, незламну душу!

МОЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА ПРАЦЯ

Усе дотеперішнє звітування промережане вкладом моєї особистої праці, моїх трудів, моїх внутрішніх переживань і постійних фізичних мандрів по всіх просторах широкої Канади. П'ятнадцять років зустрічали мене провінції Канади серед соняшних днів, спек і саскачеванських вітрів, серед сніжних заметів і студених морозних мандрів зимою по степових провінціях західньої Канади. Немає в Канаді ні одного Відділу УНСоюзу, якого я не відвідав би, немає відділової чи Окружної Управи, з якими я не проводив би ділових нарад, зборів і організаційних завдань. Організував нові Відділи, брав участь у їхньому відкритті і давав перші практичні вказівки, творив Окружні Комітети, шукав за новими організаторами-відділовими секретарями й скрізь старався оживити, скріпити й збагатити союзове життя УНСоюзу в Канаді.

Маючи за собою пророблений етап великої організаційної праці сьогодні гол. контролером Вол. Гірняком, що впродовж довгих років засівав особливо в Онтаріо і Квібеку зерно союзової ідеї, маючи віддану й жертовну працю в західніх провінціях Канади ідейного союзовця інж. Вол. Коссара, кол. гол. контролера УНСоюзу і його помічника, покійного Василя Гладуна, а вкінці, опираючись на славній традиції існування у Канаді УНСоюзу вже понад 39 років, коли за першу дату канадського УНСоюзу візьмемо Відділ 49-ий в Торонто, то я вже мав, так сказати б, історичну традицію продовжувати велике й корисне діло УНСоюзу в Канаді.

Мій організаційний старт до творчої дії розпочав я з днем 15 березня 1955-го року, коли річні збори вибрали мене секретарем цього найбільшого 432-го Відділу в цілій системі УНСоюзу. Запізнавшись із складністю секретарської праці та опанувавши тактику і методику організаційного відтинку, я усією істотою увійшов у союзове життя, його вивчав, збагачував і ідейно пропагував на всіх доступних місцях мойого перебування.

За цей час, виконуючи різні додаткові функції, що потягли за собою витрату багато часу, енергії, здоров'я і виїздів у терен, я організаційно можу виказатись ще таким балянсом своєї праці:

Я зорганізував і забезпечив:

Від 15.III.1955 до 31.XII.1957	323 членів на $367.500 заб.
від 24-ої до 25-ої Конвенції	556 членів на $618,000 заб.
від 25-ої до 26-ої Конвенції	459 членів на $856,500 заб.
від 26-ої до 27-ої Конвенції	255 членів на $682,000 заб.

Разом я забезпечив 1,593 члени на загальну суму забезпечення $2,524.000.00.

У суму забезпечення не входять цифри подвійного забезпечення, що піднесли б її до 4-ох мільйонів долярів, а теж не входять ці забезпечені члени, які здобуто під час мойого перебування організаційної праці в терені, зараховано в кредит місцевим відділовим секретарям. Належно висвітлити це питання було б дуже складно, але воно без огляду на здобутки поодиноких організаторів чи секретарів, відограє поважну ролю в організаційному рості УНСоюзу й стверджує конечність виїздів у терен відповідальних чинників за існування УНСоюзу в Канаді та за його розбудову.

Моїх поїздок у терен за звітний час було безліч. Я тричі відвідував західню Канаду. Інколи (1967 і 1969) мої організаційні поїздки безперервно тривали по два або більше місяців. Я мандрував гористими шляхами Британської Колюмбії, просторами соняшної Альберти, Саскачевану і Манітоби. Скрізь доводилось разом із відданими секретарями організувати нових людей, освідомлювати їх у конечності приналежности до УНСоюзу і просити про допомогу у виконуванні важкої праці.

Коли вже я при обговорюванні організаційного сектора й висоти сум забезпечення, то ми мусимо до уваги взяти теж важливий момент, коли організаційно оформлювалось нового члена переконанням і усвідомлюванням, коли ще не було в УНСоюзі всіх родів модерніших забезпечень і коли ще не влегшувала праці організаторові морґеджова політика.

Я мушу ще додатково підкреслити такі моменти, зглядно події із союзового життя, в якому мені припала не підрядна роля:

У 1962 році разом із пок. гол. радним Б. Мельником і сьогоднішнім головою Округи і гол. радним Д. Попадинцем вісім разів їздив на засідання і переговори з членами Дирекції „Самопоміч" у Монтреалі, а 30 грудня 1962 р., разом із гол. секретарем д-ром Я. Падохом і тими ж самими членами відбувати ліквідаційні збори „Самопомочі" і виносити рішення включити їх усіх у члени УНСоюзу.

Ще 28 січня 1963 р. розпочав я переговори з членами Централі Союзу Українських Братств в Торонто в справі злуки всіх їхніх членів у числі 315 осіб з УНСоюзом. За цей час відбув я багато засідань із членами Центральної Управи СУБ, у склад якої входили три найактивніші члени: Андрій Вак — голова, Микола Юречків і Степан Вовк як секретар. Почавши від попереднього 1969-го року, відбувались зустрічі в Канадській канцелярії, багато телефонних було контактувань і розмов, багато треба було з цими справами звертатись за виясненнями до головної канцелярії УНСоюзу, головно до д-ра Я. Падоха і до адвоката Я. Ботюка, щоб вкінці допровадити цю важливу справу до завершення і по стороні активів Канадської Канцелярії поставити імпонуючу цифру нових членів у скількості 273 осіб, які вже стали активними членами УНСоюзу і вплатили понад $37,000 у формі запомогового фонду до фінансового департаменту УНСоюзу. Безперечно, що найбільшим приклонником, найактивнішим реалізатором і найбільш відданим патріотом цієї злуки був секретар СУБ, а рівночасно секретар УНСоюзу ч. 49 Степан Вовк і йому справді належиться за його труд для оформлення цілої трансакції виїмкове признання і подяка.

(Закінчення буде)

НЕ Є ДОБРИМ БАТЬКО ТА МАТИ,
ЯКІ НЕ ЗАБЕЗПЕЧАТЬ ДОСТАТНЬО
СЕБЕ І СВОЇХ ДІТЕЙ
В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ.
ВІД ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УЖЕ ЗАВТРА МОЖЕ ЗАЛЕЖАТИ ЇХ
ВЛАСНА ДОЛЯ ТА ДОЛЯ ЇХ ДІТЕЙ!

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

БАЛЬ українського хору „ДНІПРО"
в КЛІВЛЕНДІ, Огайо — відбудеться
в СУБОТУ, 12-го ЛЮТОГО 1972 РОКУ
в залі WAGNER'S COUNTRY INN
30855 Center Ridge Rd. Westlake, Ohio
Початок балю о год. 9-ій вечора. Дебютанток просимо зголошувати до пані В. Кавки. Телефон: (216) 884-3219

ОСЕРЕДОК СУМА ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА
в БРУКЛИНІ, Н. Й.
— влаштовує —
МАЛАНЧИН ВЕЧІР
в суботу, 15-го січня 1972 року
в АВДИТОРІЇ ЦЕРКВИ СВ. ДУХА
при 160 North 5th Street
Оркестра „МРІЇ" Співає п. Р. Левицький
Початок о год. 9-ій веч.

ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ФОНД
„ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ"

Дітройт — Стефаникові

Дня 19-го грудня м. р. в залі Українсько-Американського Осередку для відзначення століття народження Василя Стефаника, запрошено до Дітройту наймолодшого його сина Юрія, з Едмонтону. Представив його громадянству Едвард Козак, голова Культурно-Громадського Клюбу. Авдиторія з пієтизмом прийняла Юрія Стефаника, сина славного письменника, і вітала його довгими оплесками.

Юрій Стефаник, літературознавець, підготовляє книгу про свого батька і він в доповіді „Стефаникові герої в дійсності" часто користувався своїм манускриптом. Юрій Стефаник коментував читане завваґами, особливо коли тими героями були колишні мешканці, в Русові, де жив і писав свої новелі Василь Стефаник, а що він сам знав цих людей, то його коментарі були дуже цікаві.

Артистка К. Бранка-Кривуцька виступила двічі: в першій частині з новелею „Сини"; в другій — „Давня мелодія" та „Мамин синок". Все було виголошене з пам'яти, з рутиною театральної артистки, яскраво передані типи з галерії Стефаникових героїв.

Великою несподіванкою непередбаченою програмою була на сцені поява Миколи Понеділка, улюбленого письменника. Він поділився зі слухачами історію із власного переживання, де його врятувало ім'я Стефаника.

У рецитації новелі Стефаника „Моє слово" взяло участь троє молодих людей: Христя Никифоряк, Денис Грушик і Ліда Гладиш.

Програма вечора підходила своїм тоном під творчість Стефаника. Влаштував його Культурно-Громадський Клюб. Сцену декорував портрет письменника, нарисований вуглем — маестром Козаком. Крім цієї академії, що тут описана, для своїх членів відзначили Василя Стефаника Клюб Книголюбів, а також Клюб Емеритів.

В. Н-вич

9 СОВЄТСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ ЗААПЕЛЮВАЛИ до Міжнародного Червоного Хреста і всіх країн світу, щоб вони старалися за злагіднення нестерпного режиму в їх кацеті в Потмі. Між прохачами - в'язнями є й Сімас Кудірка, якому не вдалося втекти з совєтського на американський корабель.

УКРАЇНСЬКЕ АКАДЕМІЧНЕ КОЗАЦТВО
„ЧОРНОМОРЕ" — ЧЕРНІВЦІ в США
ділиться сумною вісткою зі своїм Членством
і Українським Громадянством,
що дня 26-го грудня 1971 р. ненадійно і передчасно
на 52-му році життя відійшла у Вічність

НАТАЛІЯ ГНІДИЙ
з Ліпецевих

уроджена в Чернівцях на Буковині.

ПОХОРОН відбувся дня 29-го грудня 1971 р. у Філядельфії, Па.

Горем прибитим Мужеві, Дітям, Сестрі і Родині Покійної висловлюємо наші щирі співчуття.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

СТАРШИНА

Ділимося сумною вісткою з Родиною та Приятелями,
що в неділю, 2-го січня 1972 р. відійшла від нас
у Вічність по важкій недузі
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.
Д-р ДОМІЦЕЛЯ з ГУПАЛІВ ЯСІНЧУК

бувша старшина-лікар УГА та учасниця
Визвольних Змагань України.

ПОХОРОН відбудеться 6-го січня 1972 року о год. 1:15 по пол. на Українському Католицькому Цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі біля Філядельфії, Па.

Горем прибиті:

чоловік — д-р ІЛЛЯ ЯСІНЧУК
донька — д-р ЗОРЯ з чоловіком
д-ром ЙОСИФОМ ҐРІФФО
внуки: ГОРДІЙ, МАРКО

В пам'ять мого Батька
сл. п. акад. проф. ОЛЕКСАНДРА ЯНАТА
дійсного члена НТШ
складаю суму 100.00 долярів
на Ювілейний Фонд НТШ — з нагоди його сторіччя.
Бруклин, Н. Й. Маріяна ЯНАТА

Увага! Ню Брансвік, Бавнд Брук, Менвіл! Н. Дж.
33-ій ВІДДІЛ ООЧСУ щиро запрошує Всіх на
НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ
в суботу, 15 січня 1972 р., початок год. 8:30 веч.

Балева заля V.F.W.
600 Washington Ave., Menville, N. J.
Оркестра „ОГО" (О. Головацького)
В перерві виступить студентський танцювальний гурток під керівництвом п. ОРЕСТА ЦАП.
УПРАВА ВІДДІЛУ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та Знайомими,
що дня 1-го січня 1972 р. в Лондоні, Англія відійшов у Вічність
після довгої і важкої недуги

бл. п. проф.
МИХАЙЛО ДЛЯБОГА

Покійний нар. в р. 1906 в селі Торки, пов. Перемишль, був професором Торговельних шкіл в Яворові і Перемишлі, старшиною Першої Української Дивізії УНА та учасником боїв під Бродами. Після війни був директором української кооперативи в Лондоні, на якому то пості закінчив своє трудолюбиве та повне турбот життя.

Покійний осиротив —
донечку — ЛІДУ

Залишив у глибокому смутку:
Тещу
сестер: КСЕНЮ з родиною в Америці
КАТЕРИНУ, РОЗАЛІЮ і МАРІЙКУ
з родинами в Україні
братів: ІВАНА з родиною в Україні
ВОЛОДИМИРА з родиною в Німеччині
та двоюрідних братів — ПЕТРА і ОСИПА з родинами

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Христос Рождається!

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
під час Різдвяних Свят в 1971-72 році
в Катедрі св. Ап. Андрея Первозванного
90-34 139th Street, Jamaica, N.Y. 11435

6-го січня, четвер — Навечеря Різдва Христового, Свят-Вечір — суворий піст. Велике Повечеря — 5-та год. веч.

7-го січня, п'ятниця — Різдво Христове — Утреня — 8-ма год. ранку; Божественна Літургія — 10-та год. ранку.

8-го січня, субота — Собор Пресв. Богородиці — Божественна Літургія — 10-та год. ранку.

9-го січня, неділя — Св. Первомуч. Архид. Степана — Божественна Літургія — 10-та год. ранку.

13-го січня, четвер — Всенічна Відправа — 5-та год. веч.

14-го січня, п'ятниця — Новий Рік, св. Василія Великого — Божественна Літургія — 10-та год. р.

18-го січня, вівторок — Навечеря Богоявлення, Голодна Кутя — Суворий піст. Божественна Літургія і Велике Освячення Води — 10-та год. р.

19-го січня, середа — Богоявлення — Божественна Літургія і Велике Освячення Води — 10-та год. ранку.

Настоятель Катедри —
о. протопресвітер
д-р ЯКІВ КОСТЕЦЬКИЙ

КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ
КОМБАТАНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ в ДІТРОЙТІ
повідомляє Приятелів, Знайомих і б. Вояків
Українських Армій, що по короткій недузі,
дня 29-го грудня 1971 року, помер

сл. п.
ІВАН КОЦУР

б. старшина Українських Січових Стрільців, а останньо голова нашої Організації. Покійний народився в повіті Рудки, Україна.

ПОХОРОН відбувся дня 31-го грудня 1971 року в Дітройті, Міш.

УПРАВА

Замість квітів на могилу
бл. п. МАРІЇ ЛЮБЧАК
складають 50.00 долярів
на УСХС в Мюнхені, Німеччина
Софія і Ярослав РОЖАНКОВСЬКІ

Ділимося сумною вісткою з Членством ОУА „Самопоміч"
і цілою Українською Громадою,
що в середу, 29-го грудня 1971 р. відійшов несподівано у Вічність

бл. п.
ІВАН КОЦУР

член Головної Контрольної Комісії ОУА „Самопоміч", кількаразовий делегат на З'їзд Делегатів, б. старшина УСС, УГА, учасник Визвольних Змагань, визначний громадський діяч.

ПОХОРОН відбувся в п'ятницю, 31-го грудня 1971 р. в Дітройті, Міш.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибитій Дружині і Родині Покійного складаємо вислови глибокого співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА ОУА „САМОПОМІЧ"

Будучи у великому смутку, повідомляємо, що в суботу, 25 грудня 1971 року,
в Сиднею, Австралія скоропостигла смерть забрала нам
нашого МУЖА, БАТЬКА, СИНА і БРАТА,
на 45-му році життя

СТЕПАНА МИЦАКА

інженера-хеміка, члена Т-ва Українських Інженерів, члена місцевої українсько-католицької парафії і громади, уродженого в Топільниці б. Старого Самбора, 13-го квітня 1926 року.

ПОХОРОН відбувся 31-го грудня 1971 року в Сиднею.

Тяжким жалем і горем прибиті:

ОЛЬГА МИЦАК — дружина
СЛАВА, ЛЬОНЬО і СОНЯ — діти
МИХАЙЛО і АНТОНІНА — батьки
СТЕФАНІЯ — сестра з мужем ЄВГЕНОМ ЗИБЛІКЕВИЧЕМ
Родина в Австралії, Америці і в Україні

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями та Знайомими,
що в п'ятницю, 31-го грудня 1971 року
відійшла від нас у Вічність на 77 році життя
наша Добра МАМА, БАБА, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.
ЕВГЕНІЯ ЮРКІВ
з Лісковацьких

бувша учителька Стрийщини.

ПАНАХИДА у неділю, 2-го січня 1972 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Thomas M. Quinn, Лонг Айленд Сіті, Н. Й.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ з церкви Чесного Хреста в Лонг-Айленд Сіті, Н. Й. у понеділок, 3-го січня 1972 р. о год. 9-ій ранку, а звідтам на цвинтар св. Володимира у Ґлен Спей, Н. Й.

У глибокому смутку:

дочка — ЛІДІЯ БЕЛЕНДЮК з мужем
МИХАЙЛОМ та синами: ЮРІЄМ та АРТУРОМ
сни — ЮРІЙ з дружиною АННОЮ та дітьми:
МАРКОМ і РЕНАТОЮ
сестра — СТАНИСЛАВА ГРЕБЕНЯК
сестрінка — д-р ІРЕНА ГРЕБЕНЯК
сестра — ОЛЬГА ПАВЛОВИЦЬКА
з родиною в Польщі

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Любого і Найдорожчого
МУЖА і ТАТА
СЛ. П. НЕЗАБУТНЬОГО

Проф. Д-ра
МИКОЛИ ПОЛЕВСЬКОГО

видатного піяніста і педагога, професора Харківської, Віденської, Римської Консерваторії й Українського Музичного Інституту в Ню Йорку і Філядельфії
буде відправлена

ПАНАХИДА
в неділю, 9-го січня 1972 року
о год. 12-ій дня
в КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА
160 Вест 82-га вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ЛЮДМИЛА — дружина
ЗОЯ — донька

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих,
що 31-го грудня 1971 року по короткій але тяжкій недузі,
заосмотрена Найсвятішими Тайнами, відійшла у Вічність на 90-му році життя,
наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

ЗЕНОВІЯ ФИЛИПОВИЧ
з Шашкевичів і Луциків

вдова по бл. п. о. деканові ЙОСИФОВІ

ПАНАХИДА відправиться в п'ятницю, 7-го січня 1972 року о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів — Drennan Funeral Home, 858 N. 22-га вул. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ почнуться в суботу, 8-го січня 1972 р. з того ж заведення о год. 8:30 ранку до церкви св. о. Миколая при 24-ій і Поплар вул., звідки Тлінні Останки будуть перевезені на Вічний Спочинок на Український Католицький Цвинтар на Факс Чейсі

Горем прибиті:

доньки: ОЛЕНА
ІРИНА МІЛЯНОВСЬКА
СОФІЯ ВОНТОРСЬКА з мужем ОЛЕКСАНДРОМ
сини: ТЕОДОЗІЙ з дружиною ЯРОСЛАВОЮ
КОРНИЛО з дружиною МАРІЄЮ
ЙОСИФ з дружиною ОСИПОЮ
ЕВСТАХІЙ
внуки: ДАРІЯ, ЗЕНОВІЙ з дружиною КЕТІ і ЗЕНОН
правнуки: АНІТА, АНДРІЙКО, ОСИП, РОБЕРТ, МАРУСЯ
та ближча і дальша Рідня.

Замість квітів на могилу, проситься складати пожертви на Фонд Верховного Архиєпископа Йосифа VII або на заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпегу, Канада.

Адреса Родини: 4816 N. 13th Street, Philadelphia, Pa. 19141

Ювілей УВУ над Пацифіком

Два більших міста в ЗСА над Пацифіком — Лос Анджелос і Сан Франсіско — розпочали жваву підготову до відзначення 50-річчя Українського Вільного Університету, що відбудеться на весні 1972-го р. Центральний Ініціятивно - Координаційний Комітет Ювілейних Відзначень на Заході ЗСА з місцем осідку в Денвері, Колорадо, отримав деякі дані про хід тієї підготови — від Українського Культурного Осередку в Лос Анджелесі та від Відділу УККА в Сан Франсіско.

УКО в Лос Анджелесі присвятив свій черговий місячний бюлетень п. н. „Вісті УКО" (гол. ред. Оля Муць) за листопад справі Ювілею УВУ. А в Різдвяному числі того бюлетеню повідомляється про заснування Почесного і Ділового Комітету для відзначення 50-річчя УВУ. До Почесного К-ту входять настоятелі всіх трьох парафій у Лос Анджелесі: о. Арх. О. Довгаль, о. Дек. М. Колтуцький, о. П. Маєвський. Діловий Комітет очолює мґр О. Веселий, його заступник — проф. Е. Людкевич, Оля Муць — секретар, д-р А. Вусик — прес. реф., О. Панченко — імпрез. рефер., Б. Стусь — скарбник, інж. В. Сіяк — член. Після Різдва Діловий Комітет опрацює докладно всю програму майбутніх святкувань.

Також із Сан Франсіско повідомляє секретар Екзекутиви Відділу УККА Я. Блищак про відбуте засідання Екзекутиви, на якому вирішено приступити до підготови ювілейних відзначень УВУ під час перебування там Ректора УВУ проф. д-ра В. Янева.

А тим часом уже створений Ювілейний Комітет у Денвері (Колорадо) на своєму засіданні 29-го грудня 1971 р. накреслив дальші пляни ювілейних відзначень УВУ у цьому місті.

Д-р Іван Овечко
прес реф. Ініц.- Коорд К-ту на Заході ЗСА.

Наймолодша парафія УПЦ

Наймолодша в Чикаґському деканаті парафія УПЦ св. Андрія в містечку Довнерс Ґров відзначила перший рік свого існування храмовим святом 12-го грудня м.р. Невтомною працею вірних — відданих своїй церкві, святоандріївська парафія стала наче б то оцим маґнетом, який притягнув до себе чимало розпрошених по південно-західніх окраїнах Чикаґо незорганізованих православних (а в тім і неправославних) українців, які віднайшли себе в невеличкій покищо (около 40 родин), але ідейній громаді, очоленій відомим на терені Чикаґо душпастирем о. Орестом Куликом.

На перше храмове свято прибули до Довнерс Ґров численні гості з інших українських парафій, а крім цього — це українське свято звеличав своєю присутністю посадник міста і парох спископальної церкви, на терені якої існує святоандріївська парафія.

Після св. літургії, що її відправив о. О. Кулик, всі приявні подались до прибраної залі, де комітет пань приготував обід. В рямцях обіду відбулась мистецька програма — концерт церковного хору під проводом д-ра Василя Трухлого (соліст п. Покорний). Отець декан протопресвітер Ф. Білецький вітав новостворену парафію окремим листом, а крім цього з промовами виступили о. Іван Крестюк; посадник міста, парох місцевої церкви І. Врублівський і інші. Складено пожертви на фонд розбудови парафії.

Комітет свята очолювали пп. Драпала І., Микола Филипович. Тостмайстром був інж. В. Кохно. *(С.Ф.)*

Закінчується підготова до друку першого українсько-португальського словника

Куритиба, Бразилія. — Колишній старшина Української Галицької Армії п. Василь Гупало, який у 1920-х роках поселився в Бразилії, закінчив багаторічну працю свого життя „Українсько-португальський і португальсько - український Словник", що охоплює понад 40 000 слів — таку кількість мають кращі словники загально-розмовного характеру в культурному світі. У Бразилії Василь Гупало спочатку вчителював, потім працював у канцелярії фірми „С. Люмпер а Коль", а останнім часом, перед відходом на пенсію, працював високим урядовцем у Федеральному Міністерстві Фінансів Бразилії, в його делеґатурі на естадо Парана. Живе в Порто Уніон. Українці в Бразилії дуже потребують, особливо для молодших поколінь та й для молодих професіоналістів, підприємців і ін., такого словника, при тому він матиме своє значення і в ділянці українсько - бразилійських та португальських зв'язків. Португальською мовою, що є рідною мовою в Бразилії, розмовляють у світі кругло понад 100 мільйонів людей. Автор словника був у постійному контакті з відповідними людьми, з якими провадив косультації. Проф. д-р Ярослав Рудницький, який відвідав був Бразилію є зацікавився тією працею, дав на неї свій позитивний відгук: „Це цікава і потрібна праця", запропонувавши авторові деякі малі зміни. Всі слова у словнику будуть позначені наголосами. У відгуку д-ра Я. Рудницького в кінці сказано: Одне слово: треба б цю працю видати!"

Тижневик „Хлібороб", в числі 27/1971 писав у вістці „Словник": „Отже, перед нашою громадою конкретне завдання видання виготовленої п. В. Гупалом праці, що всій нашій громаді принесе честь!"

Проблема сучасної океанографії

(Доповідь в УВАН)

Про деякі проблеми сучасної океанографії доповідав на конференції фізико-технічного відділу УВАН у ЗСА 11-го грудня 1971 р. д-р А. Лібацький. Д-р Юрій Бульбенко, хемік-дослідник, що тепер є віцепрезидентом компанії Біомедикс у Принстоні, відкрив конференцію і представив доповідача. Він поінформував, що д-р Лібацький закінчив університет у Льєжі, Бельгія, а докторат дістав у Бруклинському Політехнічному Інституті. Тепер він — професор Ню Йоркського Технологічного Інституту.

Д-р Лібацький сказав, що його доповідь є лише краплиною в океані проблем, що має сучасна океанографія, і зупинився лише на кількох проблемах, зокрема пов'язаних з його працею фізико-хеміка. Методи фізичної хемії широко застосовують у вивченні складу морської води і виміни матерії між океаном і атмосферою, між океаном і седиментами на його дні. Доповідач подав таблиці хемічних сполук, що містяться у морській воді і в седиментах, що випадають з неї. Проблеми мінеральних багатств на морському дні ще недостатньо вивчені, але використання цих багатств має велике майбутнє. Також у майбутньому очевидно використовуватимуть певні елементи, зокрема металі, розчинені у морській воді. Але практичних методів для цього ще не знайдено.

Д-р Лібацький говорив про використання енергії приплівів і відпливів для продукування електроенергії. Перша електростанція, що використовувала приплови, була побудована в Нормандії 1963-го р. Такі електростанції можуть діяти лише в місцевостях, де амплітуда коливань рівня океанської води не менша, ніж десять метрів.

Доповідач також зупинився на ліках, що їх здобувають з моря: агар з червоних водоростів і антибіотики з губок. Дослідча праця в цьому напрямі триває далі. Він також порушив проблеми дослідження дна океану і вивчення гірських порід на ньому.

Л. Д.

Загальні Збори Пластприяту в Ню Йорку

Дня 6-го листопада м. р. в залі Пластового Дому відбулися Загальні Збори Гуртка Пластприяту в Ню Йорку. Зборами проводила президія в складі: пл. сен. С. Ривак — голова й пл. сен. М. Данилюк — секретар.

За діяльність Гуртка Пластприяту звітувала голова Стефа Косович і референти поодиноких відділів. Із звітів присутні довідалися, що Гурток Пластприяту в Ню Йорку об'єднує 250 членів, здебільша батьків пластової молоді. Одначе, є й батьки, які ще не включилися до праці, а багато із членів — пасивні і мало цікавляться вихованням їхніх дітей. З головніших ділянок виконаної праці у каденції треба згадати про уряджувані імпрези для пластової молоді, як костюмівку новацтва, спільне снідання для пластунів після св. Причастя, Пластове свячене і інші. Управа Гуртка активно включалася у організацію літніх пластових таборів. Гурток Пластприяту допомагає матеріяльно Пластові в його виховній роботі пластової молоді.

В дискусії над звітами порушено ряд справ, що відносяться до внутрішньої і зовнішньої діяльности Пластприяту. Особливу увагу звернено на справу приєднання нових членів і активізацію батьків, які відстали від роботи Гуртка.

Після уділення абсолюторії уступаючій Управі вибрано Управу Гуртка в складі: Стефа Косович — голова; М. Савицький — заст. голови; Г. Гошовська — секретар; В. Сливоцька — касир; І. Дмитрик — заступник касира; Я. Трембіцька — імпрезова референтка; М. Соробей — заст. імпрезової реф.; О. Роговська, Є Кухар, Т. Шевчук, Н. Дума, А. Домбровський — члени імпрезової референтури. Є. Камінський — організаційний референт; М. Шепарович, А. Демчук — таборовий референт; Є. Івашків — пресова реф. Х. Зарицька — завідуюча домівкою. Члени Управи — Х. Маєвська, Б. Порятко, Б. Мельник. Контрольна Комісія: Б. Кандюк — голова, Т. Шевчук, П. Дармограй — члени. І. Єремчук — представник Пластприяту до Пластової Фундації. І. Серант і В. Сливоцька — представники до фінансової Комісії Пластової Фундації.

На зборах прийнято ряд важливих резолюцій і внесків та порад відносно поліпшення праці в Пластприяті. Цьогорічні загальні збори Гуртка Пластприяту відбулися у надзвичайно діловій атмосфері.

На зборах були гості: станичний пл. сен. інж. Р. Рогожа і інж. Р. Барановський діловод Пластприяту при Крайовій Пластовій Старшині.

Є. І.

Успіхи хору „Дніпро"

Клівлендському хорові „Дніпро", та його відданому диригентові Євгенові О. Садовському належиться признання за дві імпрези, які цей хор дав в останньому місяці 1971-го р.

В суботу, 11-го грудня, у 50-річчя трагічної смерти М. Леонтовича, віддано поклін цьому геніяльному композиторові концертом його творів. Струнка півторигодинна імпреза в залі Парма Щеф Джуніор Гай Скул, витриманим у належному стилі словом музиколога, д-ра В. Витвицького, з Дітройту, включала у вокальну частину програми сім пісень (солісти: Ю. Полянський і О. Мороз), та сцену з опери „На русальчин Великдень" (солісти Ю. Оришкевич і Надя Воляник).

В неділю, 26-го грудня, о. год. 4-ій по полудні, на телевізійному каналі ч. 5 відбувся традиційний концерт українських колядок.

Диригент Є. О. Садовський зробив приємним несподіванку хлоп'ячим хором школи ім. свщм. Йосафата: наші „Зінґер - кнабен" проспівали 4 кондаки, при тому одну („Свята Ніч") композиції свого диригента, Є. О. Садовського.

Багату барвисту програму збагатила нарраторка, Дарія Голубець - Якубович, зручно вплітаючи в програму вісті про переслідування у краю українських церков безбожницьким режимом московських окупантів — та радісні вісті про консолідацію Української Автокефальної Православної Церкви, під проводом Митрополита Мстислава і Української Католицької Церкви, яка під проводом Верховного Архиєпископа Кард. Йосифа Сліпого створила свій Синод — зав'язок Українського Патріярхату. Всі ці вісті були барвисто ілюстровані сценами, з діловими особами, про яких ішла мова. Дарія Якубович своїм блискучим схопленням суті речі і щирим, м'яким тембром голосу виявилася просто неперевершеною, в такій ролі і для таких імпрез.

Цілість монтажу, за який відповідав соліст Роман Кассараба, залишила найкраще враження: естетичний вигляд і строї співачок і співаків, добрий спів, та належний настрій від мистецького слова й візій - образів — все це дало вірний образ релігійно-духового багатства культурної України.

Керівник каналу ч. 5 повторить цілу програму в неділю, 2-го січня, о год. 9-ій ранку.

О. Гайський

Помер французький актор і пісняр Моріс Шевальє

Париж. — Першого дня 1972 року в одній із лікарень у Парижі помер всесвітньо відомий співак-естрадник і конферансьє Моріс Шевальє, проживши 83 роки, ще два роки тому він часто виступав перед публікою. До лікарні переїхав минулого місяця, щоб лікувати давню хворобу нирок. Напередодні смерти йому стало краще і всі чекали його видужання, але смерть сталася несподівано. Моріс Шевальє розпочав свою артистичну кар'єру з незмінним усміхом і з незмінним успіхом понад 60 років тому. Впродовж майже півсторіччя він виступав із відомою французькою акторкою Местенґет з „мюзік-голу", давав індивідуальні концерти, міг тримати публіку в полоні своїх пісеньок і жартів цілий вечір, з успіхом виступав також через радіо й телевізію, користувався популярністю в ЗСА і в інших країнах світу. Платівки з його пісеньками на різні, найбільше на романтично-любовні теми, розходяться велетенськими накладами. Моріс Шевальє був для світу уосібленням французької елеґанції й шарму. Після другої світової війни його було обвинувачено в деякій співпраці з окупантами-гітлерівцями, бо він дав за гітлерівців декілька концертів. Але це не була жадна співпраця, і ті кілька концертів Моріс Шевальє дав задля збору допомоги полоненим із французької армії. Похований у Парижі.

Маленька українка народилась на височині 8 кілометрів

Київ. — Напередодні 1972 року з Ташкенту вилетів уночі в Україну літак типу „Іл-18", з 89 пасажирами, між якими була й майбутня мати Ганна Сисюк. На височині 8 400 метрів жінка, яка летіла відвідати родичів в Україні, почала пологи. Частину пасажирів перевели вглиб літака, бортмеханік змонтував з кількох крісел канапу, а випадкові пасажири-лікарі А. Картмова і А. Ібдулаєва взялись „до виконання свого професійного обов'язку". Літак готувався приземлитися ще перед Симферополем, у Мінеральних Водах, але в цьому не було потреби. Молода мати Ганна Сисюк повідомила, що вона вирішила назвати свою донечку Іллиною, пасажири купили їй подарунок — дитячий візочок, а летуни „видали посвідку, що мала Іліна народилася на височині 8 400 метрів над Кавказом".

СПОРТ

ФУТБОЛЬНИЙ СІМКОВИЙ ІНДОРТУРНІР

У неділю 19-го грудня м. р. в Чикаґо, Ілл. почався традиційний футбольний індортурнір 1971/72 в залі, покритій штучним астроторфом, Інтернаціонального Амфітеатру при 43-ій вулиці і Гальстед Евеню на Півдні Чикаґо. У залі Інтернаціонального Амфітеатру відбувся перший індортурнір у році 1970, а цей другий із черги триватиме десять тижнів з такими датами: — дві неділі в 1971-ому році, чотири неділі: 2-го, 9-го, 16-го і 23-го січня 1972-го року й чотири неділі: 5-го, 12-го, 19-го і 26-го березня. Не буде футбольних змагань індортурніру в лютому 1972-го року.

У 1971/72 індортурнірі зайшли певні зміни, а саме в ньому беруть участь 18 дружин, які є поділені на дві дивізії (по 9 дружин у кожній з них, Американську й Континентальну. До Американської дивізії призначено дружини клюбів: Адрія, Орли, Г - Ф Юнайтед, Олімпікс, Оро, Рамс, Швабен, Словаки і СК СУМА „Крила" з Осередку ім. Миколи Павлушкова.

До Континентальної дивізії призначено 9 дружин клюбів; Атлетікс, Ґрін, Геркулес, Вайт, Кікерс, УАСТ „Леви", Литовці, Марунс, Хорвати і Серби Ютс.

Дружини грають змагання лише з дружинами тієї самої дивізії.

У неділю 26-го березня, 1972-го р. будуть розіграні вирішальні змагання між чемпіоном Американської і Континентальної Дивізії за чемпіонат обох дивізій і змагання віцечемпіонів обох дивізій за третє і четверте місце індортурніру. Трофеї (чаші) і грошеві нагороди будуть вручені всім чотирьом фіналістам обох дивізій. Змагання будуть завзяті тому, що три останні місця обох дивізій (8 дружин) мусітимуть просити футбольну Лігу, щоб їх знову допустити до зимового індортурніру цього року.

Кожна дружина може зареєструвати до індортурніру 16 змагунів, а в кожних змаганнях можуть брати участь 11 змагунів. У попередніх індортурнірах могло бути лише 9 змагунів.

Перші змагання починаються кожної неділі о год. 1-ій пп, а останні о год. 5.25 вечора.

КРИЛА — ОРО 2 : 3

Сумівські Крила почали індортурнір 1971/72 з мехіканською дружиною Оро. Мехіканці провадили 2:0, а тоді ветеран Крил — Орест Думановський вирівняв дефіцит 2:2 з двох стрілів, але Альфонзо Рехон здобув 3-ті ворота вирішним рахунком змагу 3:2.

ЛЕВИ — ҐРІН ВАЙТ 2 : 1 (1 - 1)

У других змаганнях індортурніру перемогли Леви німецьку дружину Ґрін Вайт рахунком 2:1. Двоє воріт для нашої дружини стрілив Кіпка. Одинокі ворота для Ґрін Вайт стрілив Руді Маєр, з вільного копу. Відношення наріжняків 4:2 в користь Левів. Суддювали Кукук — головний суддя і Дикий і Лявдізіо — ґол джаджес.

Склад Левів: Банах, Крат, Кіпка, Ґрін, Нога, Рой Кашубський, Підковірів, Аріяс і Герман Кріґер.

Неділя 26-го грудня 1971.

ЧОРНИЙ ДЕНЬ ЛЕВІВ ЛЕВИ — АТЛЕТІКС 0 : 6 (0 : 2)

Другої неділі індортурніру, Левів розгромила дружина Еквадору Атлетікс з рахунком 6:0. Перших 12 хвилин належали до Левів, які немилосердно тиснули еквадорців, але Кіпка не використав у 2-ій, Рой перестрілив у 3-ій, Ґрін не використав у 4-ій і знову Рой не використав порожні ворота Атлетікс у 5-ій хв, а воротар Атлетікс оборонив три стріли в 8-ій і 9-ій і м'яч стрілений головою Роя в 18-ій хв. Тоді Люїз Арсе відкрив рахунок 1:0 в 13-ій хв. та 2:0 в 15-ій хв. Після перерви стріл Ноги оборонив їхній воротар у 16-ій хв. а Рой не використав карний коп з одинадцятки в 18-ій хв., що могло бути зворотною точкою змагань. Тоді Ґальво Пулідо стрілив 4 ґолі у ворота і карне з вини Банаха в 28 хвилині. У міжчасі Рой перестрілив в 24-ій, а Нога вільне в 23-ій хвилині. Відношення наріжняків 5:4 в користь Атлетікс.

КРИЛА — СЛОВАКИ 2 : 1 (0 : 1)

Крила підсилені Яворським з Левів, перемогли повільних Словаків 2:1 зі стрілів Лецюка і Яворського.

ЮНІОРИ ЛЕВІВ У СТЕЙТОВОМУ ФІНАЛІ ЛЕВИ — ФІХТЕ РАМС 4:0

Футбольна дружина юнаків УАСТ „Леви", віцечемпіони Стейту Іллиной, змагалася за Чашу Юніорів ЗСА. У перших змаганнях наші юніори перемогли дружину Вільметте 3:1, а в других німецьку дружину Фіхте Рамс 4:0 в неділю, 19-го грудня м. р. Троє воріт стрілив Ґонзалес, а одні Євген Карпа.

У стейтовому фіналі стрінулися юніори Левів з переможцем Г - Ф Юнайтед — Іґлес.

Склад юніорів Левів: Мусачо, Возний, Констанце, Колінченко, Ліма, Лесишин, Залуцький, Карпа Ґондзалес, Діяз, Лазор, Дрогомирецький, Мицанка, і Діяненко.

Петро Головатий

ІВАН ОРИНЯК ОЧОЛИВ ФІЛІЮ УСТ „Ч. СІЧ"

Іван Ориняк, один із чолових діячів „Ч. Січі", під сучасну пору фінансовий секретар зайняв пост голови 1-ї філії Т-ва, що саме оформилася в густо заселеному українцями місті Мейплвуді. Ця 1-ша філія УСТ „Ч. Січ" поставила собі за завдання сприяти усіми можливими засобами в праці і діяльності Т-ва з численною молоддю, що гуртується в ланках і дружинах „Ч. Січі", між якою є велике число нашої молоді з Мейплвуду. Згідно з статутом Т-ва і так зв. „френчайсами" діяльності в кількох ділянках спорту, з якими „Ч. Січ" виступає в Американських Лігах і Асоціяціях, такі філії можна організувати в кожному місті стейту Ню Джерзі. Велика більшість членів Управи філії в Мейплвуді є в Проводі УСТ „Ч. Січ", відтепер зможуть ще більше прислужитися для дальшого росту і добра цього популярного і дуже активного Т-ва. В останньому виданні органу УСТ „Ч. Січ" „НАШ СПОРТ" в списку Проводу на 1971-ий рік зайшла технічна помилка — пропущено прізвище І. Ориняка — фін секретаря.

ЧОЛОВІЧА ВІДБИВАНКО ДРУЖИНА „Ч. СІЧ" І в СЕЗОНІ 1972 Р.

Вже розпочався новий відбиванковий сезон на сході ЗСА в якому жіночі і чоловічі дружини „Ч. Січі" беруть активну участь. Перші виступи вже відбулися і ми про них звітували в попередніх дописах. І-ша чол. дружина „Ч. Січі і в цьому сезоні — єдина — буде репрезентувати українців в цій ділянці спорту на сході ЗСА. „Ч. Січ" І виступає в найвищій клясі відбиванки в якій, згідно з календарем, візьме участь в таких американських першенських турнірах:
8-го січня 1972 р. в „Свартбатлер" турнірі, що відбудеться в Самит, Ню Джерзі.
15-го січня ц. р. в Дженкінс Меморіял турнірі, Бінґгамптон, Ню Йорк.
5-го лютого ц. р. в „Поп Айдел Меморіял" турнірі у Філядельфії, Пенсилвенія.
12-го лютого ц.р. „Юкреїнян Січ" унвітейшонал, 1-ій офіційний турнір чол. дружин, що їх організує „Ч. Січ" з участю найкращих дружин на сході ЗСА.
4-го березня 1972 р. в турнірі за першенство Ню Джерзі і Реґіональний Американський Атл. Юнії.
11-го березня ц. р. в Кемдені Ню Джерзі.
1-го квітня ц. р. „Мейджор Турнір" в Балтиморі, Меріленді.
15-го квітня ц. р. за першенство зон 1-ї, 2-ї і 3-ї.
22-го квітня ц. р. „Весчестер Інвітейшонал „Мейджор".
Першенства УСЦАК-у в Рочестері, Ню Йорку.

З різних причин відійшли служити чужинецьким клюбам: Л. Кормелюк — тренує Ґрент Сентрал, Н. И., О. Попович виступає в „Ап. Стейт" Н. И., Ю. Ставничий — тренер, тимчасово перестав бути активним у відбиванці. Новим тренером „Ч. Січі" став вихованець Т-ва і активний змагун тепер вже адвокат — Нестор Олесницький. Обов'язки менаджера, дальше виконує інж. Б. Гайдучок. В складі дружини виступають О. Олесницький, М. Сітницький, Ю. Бук (капітан), Б. Домарацький, Т. Кальба, Б. Вацлавський, В. Девріс, З. Стахів, И. Дуяль Р. Гентиш, В. Роговський.

О. Твардовський

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ВПРОДОВЖ 1971-ГО РОКУ НА ШЛЯХАХ ЗСА ЗАГИНУЛИ в автомобілевих катастрофах понад 55 000 людей, про що повідомлено у звіті Крайової Ради безпеки шляхів. Збільшилася кількість трагічних випадків, але одночасно збільшилася й кількість автомобілів на шляхах країни, на 4 мільйони авт у минулому році, а три мільйони осіб, нових „шоферів", дістали дозвіл на провадження авт.

КІЛЬКА БАНДИТІВ НАПАЛИ НА ДОРОГИЙ ГОТЕЛЬ „П'ЄР" у Ню Йорку минулої неділі і тримали його майже дві години в стані облоги. Вони спершу позували, як гості - туристи, які ввійшли в готель в супроводі шофера лімузини, а потім із зброєю в руках скували 19 службовців та клієнтів готелю, викрали на який мільйон грошей і дорогих речей із металевих сейфів і зникли. Поліція вважає, що та сама група бандитів обікрала готель „Дрейк" у Ню Йорку минулого тижня.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel. GR 3-3550. New York 10003
По святочні дарунки спішіть до АРКИ. Там ВЕЛИКИЙ ВИБІР — НИЗЬКІ ЦІНИ.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue New York City
Tel.: (212) 475-7430
— бажає Всім —
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І НОВОГО РОКУ
Христос Родився!
В днях 7-го і 8-го січня 1972 року — закрите.

Real Estate

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ
БУДИНОК, БИЗНЕС, ЗЕМЛЮ
звертайтеся до
УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-6460

Праця
FEMALE

PERFORATOR OPERATOR
All shifts. Full time only. Top pay, fringe benefits for person with good typing skills. Excellent working conditions.
(201) 461-5025

ПОТРІБНО
продавчиці
Голоситись особисто у
HOM-AID BAKERY
151 French Street
New Brunswick, N.J.

Учіться англійського в Нюйоркському Університеті
14-ти тижнева програма денних, вечірніх і суботніх кляс про англійську торговельну кореспонденцію, граматику, читання, справлювання вимови, й у мовній лябораторії.
Реєстрація від 17 січня до 5 лютого. Кляси починаються від 31 січня.
Інформації телефонічно: 598-3331
або писати до:
THE AMERICAN LANGUAGE INSTITUTE
School of Continuing Education
New York University
1 Washington Square North
New York, N.Y. 10003

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10003
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
- ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ТАРЗАН, Ч. 6678. Тарзан старається завести розмову

На фальшивій торговельній станиці.
Ми торгуємо тут тільки гумою, чужинце! Чи маєш гуму?
Мій приятель і я відкрили багато гумових дерев. Маємо гроші, щоб закупити знаряддя і припаси, а тоді вернемось — із гумою!
Але приходимо голодні. Потребуємо харч... Просимо дати нам консерву з шинки...